Жэпуэгъуэм и 1 - 4-хэм Мейкъуапэ щекIуэкIащ I Дунейпсо фестиваль-зэпеуэ

(Фыкъеджэ 4-нэ напэм)

ФИФI ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ IЕЙ ФЫМЫГЪЭПЩКIУ

АДЫГЭ ПСАЛЪЭ

КъБР-м И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ТХЫГЪЭ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КБР

1924 ГЪЭМ И МЭКЪУАУЭГЪУЭ МАЗЭМ И 1 ЛЬАНДЗРЭ КЪЫДОKI

АДЫГСКОЕ СЛОВО

№195 (22.603) • 2013 гъэм жэпуэгъуэм (октябрым) и 8, гъубж • Тхьэмахуэм тхуэ къыдокI • И уасэр соми 3-щ • adyghe@mail.ru adygeyale.ru

«УнафэщIхэр я лэжьыгъэм зэрыхуэIэкIуэлъакIуэм куэд елъытащ»

УРЫСЕЙ Федерацэм и Къэрал Советым и зэIущIэм зэрыхэтам щытепсэлъыхьыжьым апхуэдизу жиIащ КъБР-м и Iэтащхьэ Къанокъуэ Арсен. Абы гупытэщхуэ щыхуащIащ бюджет ахъшэр нэхъ тэмэму къэгъэсэбэпынымкIэ зэфIэгъэкIыпхъэхэм.

«Къэрал Советым и зэIущIэм Президентым кьыщыхиплъхьащ къэрал заказхэр гъэзэщIэным и лъэныкъуэкIэ ахъшэр зэгъэзэхуаэ къэгъэсэбэпиным пыщIа Iуэхуэхэр. Абы и лъэныкъуэкIэ кьэхъу гугъуехь я нэхъыбэр кьыхьыжкIыр щыIэпхэм тэмэму щыIэжьэн Iэщ1агъэлIхэр зэрыщымащIэрщ. Щыналъэм и унафэщIу сыэрыщыштым кьыхэкIыу сэ кьызолытэ а Iуэхум гупытэ хэха хуэщIын хуейуэ. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и дежкIэ Iуэху нэхъыщхьэхэм ящыщIу административиз аппаратым и лэжьакIуэхэм я зэфIэкIыр кьэIэтэнымрэ. Законодательствэм зэхъуэкIыныгъэхэр зэрыхалъхьэм кьыдэкIуэу, къэрал кьыкъущIэхэм я щIэныгъэми хэгъэхуэн хуейщ. Абы папщIэ щыналъэхэр федеральнэ Iуэхущ1апIэхэм тэмэму ядэмылажьэу хъунукъым. ИкъучкIэ мыхьэнэшхуэ иIэу кьызолытэ бюджетым и дэтхэнэ Iэнатlэмии ахъшэхэр кьызэрагъэсэбэп щыкIэр кьызэрапщытэр егъэфIэкIуэным зэIущIэм гупытэ зэрыщыхуащIам», - жиIащ Къанокъуэ Арсен.

КъБР-м и Iэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Iуэхущ1апIэ.

«Урысей зэкъуэтым» и съездыр иухащ

Жэпуэгъуэм и 5-м Москва щыIэзэхуащIыжащ. «Урысей зэкъуэт» партым и XIV съездыр. Къэбэрдей-Балъкъэрым кьыбгъэдэкIыу абы щIыху 13 щыIащ, партым и Совет Нэхъыщхьэм хэт Къанокъуэ Арсен я пашэу.

ПЛЕНАР зэIущIэм япэкIэ абы Iуэху зэмылIэужьыгъуэхэм теухуауэ кьыщызэрагъэпэща зэпсэлъэныгъэхэм хиубыдэу щIыналъэхэм я лIыкIуэхэр яIущIащ къэралым и политикэ, экономикэ гъащIэр зыубзыхуу кьалъытэ кьулыкъущIэшхуэхэм, политикэ лэжьакIуэхэм: федеральнэ министерствэхэм я лIыкIуэхэм, Къэрал Думэм и депутатхэм я идеологиер зыубзыхуу кьалъытэ щIыхуэхэр.

Япэ махуэм хиубыдэу екIуэкIа Iуэху нэхъыщхьэхэм ящыщIу къэралым и Президент Путин Владимир съездым хэтхэм зэрахуэзар. Илъэс зыбжанэкIэ «Урысей зэкъуэтым» и пашэу щытар псом япэу зыхуэзар абы и пэщIэдзэ зэгугъэныгъэхэм я секретархэу съездым къаргъэблэгъэхэрщ.

Партым иригъэкIуэкI лэжьыгъэр зыхуэдэм и гугъу щIащIым, Путин Владимир къыхигъэщхьэхукIащ ар ипэжыпIэкIэ «цIыхубэ парту зэрыщытыр кьызэригъэзэгъуар», ар фокIадэм и 8-м екIуэкIа хэхьныгъэхэми кьыIуэ кьызэращIар. Президентыр хэхауэ тепсэлъыхьащ партым лэжьыгъэ тэмэм иригъэкIуэкIыныкIэ дэIепыкъуэгъу нэхъыщхьэр зыубзыхуу арауэ зэрыщытыр. «Япэ махуэхэм щегъэжьауэ сыхэта къудей мыхъуу, сэ си щхьэкIэ кьызэрагъэпэща партыр Урысей къэралгъуэм и щIэгъэкъуэн нэс хъун хуэзфIэкIащ. Абы папщIэ фэ псоми фIыщIэ фхуэзощI», - жиIащ Путиным.

Щ1ебэтым, жэпуэгъуэм и 5-м, съездыр щрагъэкIуэкIа ещанэ махуэм партым и тхьэмада, УФ-м и Премьер-министр Медведев Дмитрий ищIа доклад нэхъыщхьэм щыгъэпкърихащ иужьрей хэхьныгъэхэм кьрикIуахэр. Иджырей политикэ гъащIэм «Урысей зэкъуэтым» бжьыпэр зэрыщIыгъыр, хэхьныгъэхэм политикэ партуу 53-рэ жылагъуэ зэгугъэныгъуу 12-рэ зэрыгъэтар кьыхигъэщри, Медведевым кьызэхуэсахэм аргуэру зэ ягу кьигъэкIыжащ дзыхь кьыхуащIа властыр къэралыр гъэбыдэным, абы зегъэужьыным хуэунэтIауэ къэгъэсэбэпын зэрыхуейр.

АдэкIэ къэув кьалэнхэм я гугъу щищIым, Медведев Дмитрий кьыхигъэщхьэхукIащ илъэс къэкIуэнум и бюджетыр зэпэубыдауэ зэрыщытынур, ауэ социальнэ кьалэнхэр фIэкIыпIэ имыIэу зэрагъэзащIэнур. Гупылъэ нэхъыщхьэр хуанэтынущ демографие гугъуехьхэр дзгъэкIыным. Партым и тхьэмадэм зэIущIэм хэтахэр кьыхуриджащ сабий зыгъуэтахэр ахъшэ ирату зэрыщагъэсыр илъэсищым щегъэжьауэ илъэси 4,5-м нэсу зыгъэув законопроектыр даIыгъыну. КъыкIэлъыкIуэ жэрдэмыр зытеухуар сабий етIуанэ е абы къыкIэлъыкIуэ зыгъуэтахэм ахъшэ зэрырат щIыкIэрщ. «Правительствэм егъэхьэзыр мы программэм адэкIи пыщаным теухуа Iуэхухэр. Дэ цIыхухэр тепсэлъыхьын папщIэ къыхэтлъхьэнущ альандэрэ къагъасэбэпа хабзэхэм ящыщу хъумэн хуейхэри абыхэм ящIыгъужьыпхъэхэри. Дауэ мыхьыми, абыхэм иджыпсту экспертхэр хэплъэну сфIэигъэщу икIи сыщогугъ я Iуэхум «Урысей зэкъуэт» партыр жыджэру хэтыну», - жиIащ Медведевым. Партымрэ Правительствэмрэ зэщIыгъуу зэлэжьыпхъэ апхуэдэ Iуэху нэхъыщхьэхэм ящыщу къэпсалъэм къыгъэлъэгъуащ псэуплIэхэр зэрахуэхэм, псэуплI-коммуналнэ хозяйствэм и щытыкIэм, курыт школхэмрэ сабий садхэмрэ я лэжьэкIэм зэщIыгъуу кIэлъыплъынныр. А Iуэхум адэкIи пыщэн хуейуэ Премьер-министрым кьилъытащ. «Лъэжьыгъэхэр зэрекIуэкIым уи нэIэ зэрытебгъэкIыу сабий садхэр зыхуримыкьухэр занщIэу нэрылъагъуу нэхъыбэ мэхъу», - къигъэлъэгъуащ абы.

Съездым партым и уставым зэхъуэкIыныгъэхэр щыхалъхьащ, Совет Нэхъыщхьэмрэ Генеральнэ советымрэ хэтхэм ящыщхэр зэрахъуэкIащ. Партым и Къэбэрдей-Балъкъэр щIыналъэ кьудамэм и секретарь Бозий Натбий хагъэхьащ «Урысей зэкъуэтым» и Генеральнэ советым.

Съездыр щызэхуащIыжьым Медведев Дмитрий кьыхигъэщхьэхукIащ Урысейм и щIыхуэм я псэуплIэр егъэфIэкIуэныр партым иригъэкIуэкI лэжьыгъэм и унэтIныныгъэ нэхъыщхьэу увын зэрыхуейр. «Дэ иджырей парту дыщытыми икIи социальнэ гуп псоми кьагъэувэзэр зэхэтхын, сыт хуэдэ унафэми цIыхухэм я сэбэп зэрыхэльынум дыхуэIэкъун хуейщ. ФокIадэм екIуэкIа хэхьныгъэхэм яужькIэ партыр илъэкIыпIэкIэ нэхъ лъэщ хъуащ. Ар икъукIэ гуапэщ, ауэ абы щхьэкIэ ди лэжьыгъэр кьэдгъэтэсхэзыну, гупУуэхьэм дакьыпэщIэкIуэныну дыхуиткъым. Дзыхь кьытхуащIа властыр дэ кьэдгъэсэбэпын хуейщ кьэралым зегъэужьыным, ди цIыхухэм я псэукIэр егъэфIэкIуэным хуэунэтIауэ. Ар жэуаплIныгъэ инщ икIи щIыхьышхуэщ», - жиIащ абы.

«Урысей зэкъуэтым» и щIыналъэ кьудамэхэм я лIыкIуэ куэд ирихьэлIэу Москва иджыблагъэ щекIуэкIащ партым и XIV съездыр. Абы щытепсэлъыхьащ блэкIа лъэхъэнэм зэфIагъэкIа Iуэху нэхъыщхьэхэм икIи нэхъыкIуэ зэманым тещIыхьа унэтIныныгъэр щагубзыхуащ.

Съездым и лэжьыгъэм езыр зэрыхэтам и гугъу ищIыкащ Къэбэрдей-Балъкъэрым и Iэтащхьэ, «Урысей зэкъуэт» партым и Совет Нэхъыщхьэм хэт **Къанокъуэ Арсен.**

«Съездыр икъукIэ купщIафIэу щытащ. ЗэIущIэм кьыщIэтащ къэралым ис цIыхухэр зыгъэпIейтей Iуэхуэхэр. Утыку кьралъхьащ гъащIэм и дэтхэнэ унэтIныныгъэми хуэзэгъуэ партым иубзыхуа Iуэхуэхэр. Кууу зэпкрахащ егъэджэныгъэм, щIэныгъэм я Iэнатlэхэм щызэфIэгъэкIыпхъэхэр, ныкъуэдыкъуэхэм гулъытэ яхуэщIын зэрыхуейр, демографиер егъэфIэкIуэныр, тарифхэр кьызэрагъэт щIыкIэр. Къэгъэльэгъуапхъэщ дызыхуэкIуэ илъэсым хуэгъэзауэ партым иубзыхуа программэр цIыхухэм я псэукIэр егъэфIэкIуэным зэрытещIыхьар.

(КIэухыр 2-нэ нап.).

«Урысей зэкъуэтым» и съездыр иухащ

Жэпуэгъуэм и 5-м Москва щызэхуащIыжащ. «Урысей зэкъуэт» партым и XIV съездыр. Къэбэрдей-Балъкъэрым кьыбгъэдэкIыу абы щIыху 13 щыIащ, партым и Совет Нэхъыщхьэм хэт Къанокъуэ Арсен я пашэу.

ПЛЕНАР зэIущIэм япэкIэ абы Iуэху зэмылIэужьыгъуэхэм теухуауэ кьыщызэрагъэпэща зэпсэлъэныгъэхэм хиубыдэу щIыналъэхэм я лIыкIуэхэр яIущIащ къэралым и политикэ, экономикэ гъащIэр зыубзыхуу кьалъытэ кьулыкъущIэшхуэхэм, политикэ лэжьакIуэхэм: федеральнэ министерствэхэм я лIыкIуэхэм, Къэрал Думэм и депутатхэм я идеологиер зыубзыхуу кьалъытэ щIыхуэхэр.

Япэ махуэм хиубыдэу екIуэкIа Iуэху нэхъыщхьэхэм ящыщIу къэралым и Президент Путин Владимир съездым хэтхэм зэрахуэзар. Илъэс зыбжанэкIэ «Урысей зэкъуэтым» и пашэу щытар псом япэу зыхуэзар абы и пэщIэдзэ зэгугъэныгъэхэм я секретархэу съездым къаргъэблэгъэхэрщ.

Партым иригъэкIуэкI лэжьыгъэр зыхуэдэм и гугъу ищIыкIм, Путин Владимир къыхигъэщхьэхукIащ ар ипэжыпIэкIэ «цIыхубэ парту зэрыщытыр кьызэригъэзэгъуар», ар фокIадэм и 8-м екIуэкIа хэхьныгъэхэми кьыIуэ кьызэращIар. Президентыр хэхауэ тепсэлъыхьащ партым лэжьыгъэ тэмэм иригъэкIуэкIыныкIэ дэIепыкъуэгъу нэхъыщхьэр щIыхуэбгъ арауэ зэрыщытыр. «Япэ махуэхэм щегъэжьауэ сыхэта къудей мыхъуу, сэ си щхьэкIэ кьызэрагъэпэща партыр Урысей къэралгъуэм и щIэгъэкъуэн нэс хъун хуэзфIэкIащ. Абы папщIэ фэ псоми фIыщIэ фхуэзощI», - жиIащ Путиным.

Щ1ебэтым, жэпуэгъуэм и 5-м, съездыр щрагъэкIуэкIа ещанэ махуэм партым и тхьэмада, УФ-м и Премьер-министр Медведев Дмитрий ищIа доклад нэхъыщхьэм щызэпкърихащ иужьрей хэхьныгъэхэм кьрикIуахэр. Иджырей политикэ гъащIэм «Урысей зэкъуэтым» бжьыпэр зэрыщIыгъыр, хэхьныгъэхэм политикэ партуу 53-рэ жылагъуэ зэгугъэныгъуу 12-рэ зэрыгъэтар кьыхигъэщри, Медведевым кьызэхуэсахэм аргуэру зэ ягу кьигъэкIыжащ дзыхь кьыхуащIа властыр къэралыр гъэбыдэным, абы зегъэужьыным хуэунэтIауэ къэгъэсэбэпын зэрыхуейр.

АдэкIэ къэув кьалэнхэм я гугъу ищIым, Медведев Дмитрий кьыхигъэщхьэхукIащ илъэс къэкIуэнум и бюджетыр зэпэубыдауэ зэрыщытынур, ауэ социальнэ кьалэнхэр фIэкIыпIэ имыIэу зэрагъэзащIэнур. Гупылъэ нэхъыщхьэр хуанэтынущ демографие гугъуехьхэр дзгъэкIыным. Партым и тхьэмадэм зэIущIэм хэтахэр кьыхуриджащ сабий зыгъуэтахэр ахъшэ ирату зэрыщагъэсыр илъэсищым щегъэжьауэ илъэси 4,5-м нэсу зыгъэув законопроектыр даIыгъыну. КъыкIэлъыкIуэ жэрдэмыр зытеухуар сабий етIуанэ е абы къыкIэлъыкIуэ зыгъуэтахэм ахъшэ зэрырат щIыкIэрщ. «Правительствэм егъэхьэзыр мы программэм адэкIи пыщаным теухуа Iуэхухэр. Дэ цIыхухэр тепсэлъыхьын папщIэ къыхэтлъхьэнущ альандэрэ къагъасэбэпа хабзэхэм ящыщу хъумэн хуейхэри абыхэм ящIыгъужьыпхъэхэри. Дауэ мыхьыми, абыхэм иджыпсту экспертхэр хэплъэну сфIэигъэщу икIи сыщогугъ я Iуэхум «Урысей зэкъуэт» партыр жыджэру хэтыну», - жиIащ Медведевым. Партымрэ Правительствэмрэ зэщIыгъуу зэлэжьыпхъэ апхуэдэ Iуэху нэхъыщхьэхэм ящыщу къэпсалъэм къыгъэлъэгъуащ псэуплIэхэр зэрахуэхэм, псэуплI-коммуналнэ хозяйствэм и щытыкIэм, курыт школхэмрэ сабий садхэмрэ я лэжьэкIэм зэщIыгъуу кIэлъыплъынныр. А Iуэхум адэкIи пыщэн хуейуэ Премьер-министрым кьилъытащ. «Лъэжьыгъэхэр зэрекIуэкIым уи нэIэ зэрытебгъэкIыу сабий садхэр зыхуримыкьухэр занщIэу нэрылъагъуу нэхъыбэ мэхъу», - къигъэлъэгъуащ абы.

Съездым партым и уставым зэхъуэкIыныгъэхэр щыхалъхьащ, Совет Нэхъыщхьэмрэ Генеральнэ советымрэ хэтхэм ящыщхэр зэрахуэхэм. Партым и Къэбэрдей-Балъкъэр щIыналъэ кьудамэм и секретарь Бозий Натбий хагъэхьащ «Урысей зэкъуэтым» и Генеральнэ советым.

Съездыр щызэхуащIыжьым Медведев Дмитрий кьыхигъэщхьэхукIащ Урысейм и щIыхуэм я псэуплIэр егъэфIэкIуэныр партым иригъэкIуэкI лэжьыгъэм и унэтIныныгъэ нэхъыщхьэу увын зэрыхуейр. «Дэ иджырей парту дыщытыми икIи социальнэ гуп псоми кьагъэувэзэр зэхэтхын, сыт хуэдэ унафэми цIыхухэм я сэбэп зэрыхэльынум дыхуэIэкъун хуейщ. ФокIадэм екIуэкIа хэхьныгъэхэм яужькIэ партыр илъэкIыпIэкIэ нэхъ лъэщ хъуащ. Ар икъукIэ гуапэщ, ауэ абы щхьэкIэ ди лэжьыгъэр кьэдгъэтэсхэзыну, гупУуэхьэм дакьыпэщIэкIуэныну дыхуиткъым. Дзыхь кьытхуащIа властыр дэ кьэдгъэсэбэпын хуейщ кьэралым зегъэужьыным, ди цIыхухэм я псэукIэр егъэфIэкIуэным хуэунэтIауэ. Ар жэуаплIныгъэ инщ икIи щIыхьышхуэщ», - жиIащ абы.

«Унафэщ1хэр я лэжьыгъэм зэрыхуэIэкIуэлъакIуэм куэд елъытащ»

УРЫСЕЙ Федерацэм и Къэрал Советым и зэIущIэм зэрыхэтам щытепсэлъыхьыжьым апхуэдизу жиIащ КъБР-м и Iэтащхьэ Къанокъуэ Арсен. Абы гупытэщхуэ щыхуащIащ бюджет ахъшэр нэхъ тэмэму къэгъэсэбэпынымкIэ зэфIэгъэкIыпхъэхэм.

«Къэрал Советым и зэIущIэм Президентым кьыщыхиплъхьащ къэрал заказхэр гъэзэщIэным и лъэныкъуэкIэ ахъшэр зэгъэзэхуаэ къэгъэсэбэпиным пыщIа Iуэхуэхэр. Абы и лъэныкъуэкIэ кьэхъу гугъуехьхэм я нэхъыбэр кьыхьыжкIыр щIыпIэхэм тэмэму щыIэжьэн Iэщ1агъэлIхэр зэрыщымащIэрщ. Щ1ыналъэм и унафэщIу сыэрыщыштым кьыхэкIыу сэ кьызолытэ а Iуэхум гупытэ хэха хуэщIын хуейуэ. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и дежкIэ Iуэху нэхъыщхьэхэм ящыщIу административиз аппаратым и лэжьакIуэхэм я зэфIэкIыр кьэIэтэнымрэ. Законодательствэм зэхъуэкIыныгъэхэр зэрыхалъхьэм кьыдэкIуэу, къэрал кьулыкъущIэхэм я щIэныгъэми хэгъэхуэн хуейщ. Абы папщIэ щIыналъэхэр федеральнэ Iуэхущ1апIэхэм тэмэму ядэмылажьэу хъунукъым. ИкъучкIэ мыхьэнэшхуэ иIэу кьызолытэ бюджетым и дэтхэнэ Iэнатlэмии ахъшэхэр кьызэрагъэсэбэп щыкIэр кьызэрапщытэр егъэфIэкIуэным зэIущIэм гупытэ зэрыщыхуащIам», - жиIащ Къанокъуэ Арсен.

КъБР-м и Iэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Iуэхущ1апIэ.

● КъБР-м и Правительствэм

Бэлэрыгъ хъунукъым

КъБР-м и премьер-министрым и къалэнхэр зыгъэзащIэ Марьиш Иринэ республикэм и Правительствэм и зи чэзу зэIущIэр жэпуэгъуэм и 3-м иригъэкIуэкIащ.

2014 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэрым и къэрал мыпкыр уней зэращIыну зытрауха планыр абы къыщащтащ. Къэрал мыпкумрэ щIы IуэхуэхмкIэ министрым и къалэнхэр зыгъэзащIэ **Тонконг Анне** зэрыжиIамкIэ, зыкуэфащэ тхылъхэр зэхъуэкIыным теухуащ. Апхуэдизу властым и къудамэхэм я лэжьыгъэр нэхъ зэIуахуэ къэгъэльэгъуэныр, республикэм и электрон правительствэм и Iуэхутхьэбзэхэр тынщу къэгъэсэбэпыныр, электрон IэмалкIэ зэфIах Iуэхутхьэбзэхэм хуэфащэ щытыкIэ кьахуэзгъэпэщынныр. Егъэджэныгъэм, щIэныгъэм, щIэныгъэ хабзэм, узынщагъэр хъумэным я Iэнатlэхэм, нэгъуэщI-хэми хъыбарегъащIэ технологием хуэфащэ увыпIэ щагъуэтынымкIэ проектыр сэбэпышхуэ хъунущ. Илъэситхум тещIыхьа программэм и сом меларди 5-рэ мелуан 459-рэ мин 736-рэ хуозэ. Ар республикэ бюджетым тыкъыхэкIынущ.

(КIэухыр 2-нэ нап.).

● Хъыбар гуапэ

Быштэ Аэмэт гулъытэ кьыхуащI

АР-м и Iэтащхьэ Тхьэкiушынэ Аслъэндэрий жэпуэгъуэм и 3-м Iэ щIидзащ Быштокъуэ (Быштэ) Аэмэт Сыхьэтбий и къуэм «Адыгэ Республикэм щIыхь иIэ и артист» щIэ льаIэр фIэныным теухуа унафэм. Ар и щыхьэтщ Быштэм зэчий къыззрымыкIуэ зэрыбгъэдэлъым, лъэныкъ макъамэр псэкIэ зэрыхищIэм.

ЦIЫХУХЭМ гунэс ящыхьуа уэрэд куэд зыгъэзащIэ щIалэр кьыщалъхуар Адыгейрщ, абы и кьалащхьэ Мейкъуапэ дэт республикэ гимназиер хъарзынэу кьухащ. ЗэрыцIыкIурэ макъамэр зи псэм хэль щIалэм и уэрэд жьIэкIэр, зыми хэмыгъуащэ и макъыр куэдым ягу ирохь, пшыхь зэмылIэужьыгъуэхэм Iэгуашхуэхэр щыхуаIэт. Ар щыцIэрыIуэщ Кавказ Ищхьэрэм я республикэ псоми.

И ныбжьыр илъэс 23-рэ фIэкIа махъуауэ апхуэдэ щIэ льапIэ кьэщалъхуар Адыгейрщ, абы и кьалащхьэ Мейкъуапэ дэт республикэ гимназиер хъарзынэу кьухащ. ЗэрыцIыкIурэ макъамэр зи псэм хэль щIалэм и уэрэд жьIэкIэр, зыми хэмыгъуащэ и макъыр куэдым ягу ирохь, пшыхь зэмылIэужьыгъуэхэм Iэгуашхуэхэр щыхуаIэт. Ар щыцIэрыIуэщ Кавказ Ищхьэрэм я республикэ псоми.

И ныбжьыр илъэс 23-рэ фIэкIа махъуауэ апхуэдэ щIэ льапIэ кьэщалъхуар Адыгейрщ, абы и кьалащхьэ Мейкъуапэ дэт республикэ гимназиер хъарзынэу кьухащ. Мейкъуапэ дэт республикэ гимназиер хъарзынэу кьухащ. ЗэрыцIыкIурэ макъамэр зи псэм хэль щIалэм и уэрэд жьIэкIэр, зыми хэмыгъуащэ и макъыр куэдым ягу ирохь, пшыхь зэмылIэужьыгъуэхэм Iэгуашхуэхэр щыхуаIэт. Ар щыцIэрыIуэщ Кавказ Ищхьэрэм я республикэ псоми.

Iуэхущхуэхэм щытопсэльыхь

Индонезием хиубыдэ Бали хыIыгум мы махуэхэм щокIуэкI Азие-Хы Хуэм экономикэ зэдэлажьэныгъэм хыхьэ къэралхэм я зэхуэсыщхуэ. Абы хэтщ УФ-м и Президент Путин Владимир.

Къэрал 21-рэ кьызэщIэзыубыдэ я зэгухьэныгъэм и лIыкIуэхэр тепсэлъыхьыныщ дунейпсо экономикэм дежкIэ мыхьэнэшхуэ зиIэ Iуэхухэм. ЗэрыгурыIуэгъэщIа, абы кьыщыхалъхьэну жэрдэмхэр нэхъ тегъэщIауэ щытынущ щхьэж и щIыналъэм и фейдэ зыхэлъхэм.

ЗригъэхьэлIэну и мурадми, США-м и президент Обамэ Барак зэхуэсым кIуэфакьым. Абы щытраг1ъэпсэлъыхьым, Путиным кьыхигъэщащ: «США-м и президентыр мыбы кьыщIэмыкIуар гурыIуэгъуэщ. Абы и пIэм ситамэ, сэри сщIэнур арат». Щхьэусыгъэраци, америкэ правительствэм и лэжьыгъэр зэпигъэун хуей хъуащ, абы хэтхэмрэ конгрессменхэмрэ къэрал бюджетым теухуауэ зэрызэгурымыIуэфым кьыхэкIыу. Обамэ яужь итщ лъэныкъуитIыр зэгуригъэIуэжу, США-р зэрыхуа щытыкIэ гугъум хэкIыпIэ хуэхьуну Iэмалхэр кьигъуэтыну.

Иджы Москва нэсащ

2014 гъэм мазаем и 7 - 23-хэм Сочэ щекIуэкIыну Олимп Джэгуэгъэм я мафIэр УФ-м и щIыналъэхэм «кьоркIуэ». Дыгъуасэ ар Москва нэсащ.

Ар зэIэпахащ Олимп Джэгуэгъэм нэхъапэIуэкIэ мызэмытIэу щытекIуахэу Давыдовэ Анастасие, Роднина Иринэ, Хоркинэ Светланэ сымэ, УФ-м и Олимп комитетым и унафэщI Жуков Александр, Монакэ къэралыгъуэм и унафэщI Альбер ЕтIуанэм, ди къэралым теннисымкIэ и федерацэм и президент Тарпищев Шамиль сымэ.

ГуфIэгъуэм кьрихьэлIа цIыху минищэхэм екъуэхьуащ Москва и Iэтащхьэ Собянин Сергей.

«Насыпкъашэ ерыскъыпхъэхэр»

Италием щыщ щIэныгъэлI Пассамонти Луки кьихуатащ «цIыхур насыпыфIэ зыщIэ ерыскъыгъуэхэр сыт хуэдэхэрами. Абы зэрыжиIамкIэ, нэхъыщхьэхэр щы мэхъу - шоколадыр, бдзэжьей хуэгу ильыжьыр, кIэртIофр гъэжьар.

ИригъэкIуэкIа къэхутэныгъэхэм кьрикIуахэр и тегъэщIапIэу, Луки къельытэ цIыхум губжьыр, тэмакъкIэщIагъыр щхьэщыхьынымкIэ а ерыскъы лIэужьыгъуэхэр сэбэпу. Апхуэдэуи «насыпкъашэ ерыскъыпхъэхэм» абы яхибжащ шэр, хъуейр, лыр, дэр. ЩIэныгъэлIым зэрыжиIамкIэ, зи гугъу ищIхэм ящыщу махуэм грамм 350-рэ ишхэмэ, цIыхум и псантхэр нэхъ япэщIэтыф мэхъу кьытегуплIэ мыхьэмыщIагъэхэм. «Ар зи фIыгъэр абыхэм яхэль трипгофанымрэ аминокислотамрэщ», - жиIэ Пассамонти.

НОБЭ

■ 1860 гъэм Бахьсэн цIыхубэ судыр кьызэрагъэпэщащ.

■ **Хорватие Республикэм и щхьэхунтыныгъэм и махуэщ**

■ 1970 гъэм тхаIуэ Солженицын Александр Нобель сагугъэтыр кьыхуагъэфэщауэ щытащ.

■ УсакIуэ щIэрыIуэ **Цветаевэ Маринэ** кьызэралъхуэр иIэси 121-рэ ирокIу.

■ Мэкъумэш щIэныгъэхэм я доктор, профессор **Умар Анатолэ** и ныбжьыр илъэс 78-рэ ирокIу.

Дунейм и щытыкIэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкIэ, Налшык пшэр техьэ-текIыу щыщытынущ, уэшх тIэкIу кьыщецхынущ. Хуабэр махуэм градусиу 8 - 9, жэщым градусиу 5 - 7 щыхьунущ.

Зыгъэгъэзэрыр ЖЬЭКIЭМЫХЬУ Маринэщ.

Льэпкъ Iущыгъэ:

Бзэгум цIыхур зэрегъэукI.

Гъэр яхуэIеякъым

● АПК

Дей къуажэм мы гъэм гуэдз жыдапхъэ хъарзынэ кьыщрахьэлIащ. Гугъу демыхьу ар мэкъумэщыщIэхэм зэращэфым и фIыгъэкIэ, илъэс кьакIуэ зыхуеину жылапхъэ хэпIыхьхамрэ щыгъэпшэрхэмрэ кьащэхуну Iэмал ягъуэт.

ИДЖЫПСТУ щIадзауэ нартыхур Iуахыж. Мы гъэм ар гектар 2380-м щIигъум щыхасащ. Агротехникэ и лъэныкъуэкIэ зыхуэят хуэзэу зэрахьа гъавэм бзвагъкIэ дзбгъуэн щыIэкъым. Псори зэхэту нартыхуу ящIам щыщу гектар 250-р «Агро» фирмэм Iунтыжащ. Бзджэндырылажьэхэр кьатщтэмэ, гектар 60 кьрихьэлIэжащ КIэрашэ Тимур. Абы зы гектарым хуэзэу центнер 70 кьытрихащ.

Нартыхум кьыдэкIуэу иджыпсту помидорымрэ кIэртIофырмрэ я кьъхьэлIэжыным йопIэщIэкI.

Дей кьуажэм и бзджэндырылажьэ нэхъыфIэм хабжэ Бэв Анзор щыIэу гектар 12 иныгъщи, ар тэмэму кьызэригъэсэбэпынымрэ фейдэ кьызэрыпихьныгъэ и зэфIэкI псори ирехьэлIэ. Мы гъэм абы нартыхуу жылапхъэу гектари 7, Iэфi зыщIэлъ нартыхуу гибриду гектари 2 хисати, зы гектарым хуэзэу центнер 78-м нэс кьытрех.

Гъавэм кьыщынэмыщIауэ, Бэв Анзор хъарбызу хиса гектари 3-м, дэтхэнэми тонн 35-рэ кьытекIащ. МэкъумэщIэм зэрыжиIамкIэ, щIым кьытрихыр иджыпсту тыншу ещ. Щ1эхуэгъуэр нэхъыбэр кьюкI Осетие Ищхьэрэ-Аланиеи. Щ1ым теIэжьыкъым бы бзджэндырылажьэмкIи

Къэралым и сэбэп зыхэлъхэм утелажэныр щIыхьышхуэщ

(КIуэхыр. ПэщIэдзэр 1-нэ нап.)

КъБР-м и гугъу пщIымэ, республикэм и цIэкIэ съездым хэта дэтхэнэ зы делегатми зыщIгъэгъупщэ хьунукъым ди цIыхухэм я Iуэхухэр дэтхэдзыныбжь телажэныр и къалэн нэхъыщхьэу зэрыщытыр, сыту жыпIэмэ, цIыхубзым я цIэкIэщ ар зэрыхахар. Партыр гъэзгу тэмэмым тетщ, абы цIыхубзым дзыхь хуащI. Апхуэдэ дзыхьым и лыбжьэр ди партыр зэIуахэу зэрыщытыр. УФ-м и Правительствэм и Унафэщ1ым къыхэгъэщхьэхуIаращ «Урысей зэкIуэт» партым и пщIэм хэхъуэ зэпыту зэрекIуэкIыр. Абы и щIыхьэтщ зэрыщыту къэралым нужьрей зэманым щрагъэкIуэкIа хэхьыщIэхъэм къарикIуахэр. Апхуэдэ пщIэр къэзыхьыр партым къэралым щыIэ политикэ щытыкIэр иIэс куэд Iыандэрэ жыпIа зэпIэзэрыт ищI зэпыту зэрекIуэкIырщ. Партым ешэм зыхуигъэувыжа къалэнхэр егъэзыщIу.

Къэбэрдей-Балъкъэрым «Урысей зэкIуэт» партым щIыхуэхэм я пСэукIэр егъэфIэкIуэным хуэгъэза политикэ зэрыщIргъэкIуэкIым къыхэкIыу щIыхуэхэм къыхуащI пщIэм нэрыльагъуу хэхъуащ. Абы хэтхэр социальнэ мыхьэнэ зиIэ сыт хуэдэ Iуэхуми жыдзкъуэ зэрыщытыр. АпхуэдизкIэ зэрагъэлажьэ. IуэхуитIыбкIэ зэрагъэлажьэ, псалъэм папщIэ, къуажэхэм дэс Iэщ1агъэлI ныбжьыщIэхэм зэщIэгъэкIуэнымкIэ, лэжьапIэр къэIэтынымкIэ, зэрыщыту гъэIэрэкIуэнымкIэ жэрдэмхэр къыхалъхэ.

ЗэрыфIльагъуэ, эи гугъу сщIы Iуэхухэм ди цIыхухэм я дежкIэ икъукIэ мыхьэнэшхуэ яIэщ икIи ахэр текIмыIэу дигъэкIыну зи пщэ дэзыпльхьэжар «Урысей зэкIуэт» партырщ.

Партым и унафэщIым зэрыжиIаращ, ди псалъэр нэхъ машIэу, лэжьыгъэр нэхъыбэу щытын хуейщ. Съездым зи гугъу щащIахэм ящыщу мыпхуэдэ зы Iуэху - зи школ кIуэгъуэ мыхъуа сабийхэр зэкIуалIэ Iуэхуущ1апIэхэр зэпэубыдауэ щымыгъэтынымр - щапхъэу къэсхьынщ. 2015 гъэм нэсыху ди республикэм къыщыдгъэзагъэ щымыгъэтынымр школ кIуэгъэ мыхъуауэ мини 9-м щIигъу зэкIуэлIэну Iуэхуущ1апIэхэр. Дызэрыт ильэсым и кIэухым КъБР-м и работ зыбжанэм сабий саду 7 къыщрагъэжьынущ. Абыхэм цIыху мини щIигъу щхэуэнщ.

Медведев Дмитрий апхуэдэу къыхигъэщхьэхуэкIащ экономикэр щIэуэ зэтеухуэжьын, дэтхэнэ зы цIыхуми и зэфIэкIхэм зегъэужьын зэрыхуейр. Абы и лъэныкъуэкIэ КъБР-м лэжьыгъэ ЩхьэрагъэкIэкI. Ильэс зыбжанэ ЛъанэIэрэ ди деж бизнес мурад нэхъыфIхэр къыщыхах зэпеуэ зэмылIэужьыгъуэхэр къыщызэрагъэпэщ, хьэрычэт Iэнатl эм пэрыувагъашIэхэм я проектэхэр пхагъэкIын папщIэ зыхуеину чанджащэхэр щагъуэтын бизнес-инкубаторхэр къыщызэрагъэпэщ.

А псоми кьадэкIуэу, республикэр хэхьэзырщ инвестицэ зэрирЗэлэжьэным. Ди деж зэпымыууэ щытолажьэ щIыналъэм и инвестицэ щытыкIэр егъэфIэкIуэным. Абы кхыхэжьыу нэгъэщIкъэралхэм я бизнесменхэм республикэм гулъитэщхуэ кхыхуащI икIи абыхэм ядэлажьэныкIэ Iэмальифхэр ди деж щызэтоувэ.

Съездыр щичуэм Правительствэм и Унафэщ1ым жиIащ, сэ кхыэзрыслъытэмкIэ, икъукIэ мыкхэнэщхуэ зиIэ мыпхуэдэ псалъэхэр: «Къэралым и сэбэп зыхэлъхэм ткIийуэ тетыпхэщ, ар щIыхь инщ!»: А псалъэхэм ди партым и мурад нэхъыщхьэхэр къагъэльагъуэу си гугъэщ.

КъБР-м и Iэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Iуэхущ1апIэ.

ЩХЬЭГУЭШ Адэлбий:

Урысейм и фIыгъуэ нэхъыщхьэр абы лъэпкъ куэд зэрыщыпсэ-

УФ-м и Федеральнэ Зэхуэсым и Къэралыгъэ Думэм и депутат, «Урысей зэкIуэт» партым и Совет Нэхъыщхьэм хэт Щхьэгъуэш Адэлбий цIыхубэ хьыбарегъащIэ Iуэхущ1апIэхэм я лэжьакIуэхэм щагъуэм жиIащ лъэпкъ куэд зэрыщыпсэур Урысейм и фIыгъуэ нэхъыщхьэу къызэрилытэр. Псальэмакъыр теухуэуэ щытащ лъэпкъ Iуэхуэм щытепсэльыхьыну зэIущIэр «Урысей зэкIуэт» партым и сьездым хиубыдэу къызэрыгъэуахьм.

Щхьэгуэшым къыхигъэщхьэкIащ: «Мы лъэпкъэр икъукIэ Iуэхуэшхуэщ, сыту жыпIэмэ, ди пщIэкIэ зэгурымыIуэныгъэхэр нэхъыбэу зыдэщыIуэ, къальытэ Кавказ Ищхьэрэм и мызакъуэу, къэралым ис лъэпкъ псоми яхуэгъэза псальэмакъыу щытынщ». Щхьэгъуэлэм папщIи апхуэдэ зэIущIэхэр къызэгъэза псальэмакъыу щытынщ». Щхьэгъуэлэм папщIи апхуэдэ зэIущIэхэр къызэрыгъэпэщ щыкIэр. Абы зэрыжиIамкIэ, хуэхаха ахъшэм щыщу сом мелуан 27-рэ къамыгъэсабэпаэу щыIэщ. Мы зэманым ветеран 34-м я тхьилъхэр зэхуэгъакIуэ. НыкъуэдыкIыу 748-рэ учётым щытщ, 2009 - 2013 гъэхэм къинубыдэу ветеранрэ абыхэм я унагъуэхэм щыщу 257-м я псэупIэхэр ирагъэфIэкIуащ. Министрым къыхэрыхигъащамкIэ, кьахуэна ахъшэр щIыпIыIэм и 1 пщIондэ къамыгъэсабэпмэ, Iахьыжьмрэ, нэгъэщIыщIэхэм трагуэшэнщ.

Зэщ1ым щеджауад республикэм и псэупIэ-коммунальнэ комлексыр гъэпльагъуэ лъэхъэнэм зэрыхуэхьзырым теухуэуэ энергетикэмкIэ, ЖКХ-мрэ тариф политикэмкIэ министр **Кучменов Тlэхьир** жиIаэм.

Кавказ Ищхьэрэ федеральнэ щIыналъэм мыхьэнэшхуэ зиIэ а Iуэхур адрейхэм яIэ щIыхьэфIэдгъэкIами, дыбэлэрыгъ хъунукъым. Гидрометцентрым къызэрильытэмкIэ, мы щIымахуэр нэхъ ткIийуэ екIуэкIынущ. Абы сыт и лъэныкIуэкIи дыхуэщIауэ щIытын хуейщ, - къигъэльэгъуащ Кучменов Тlэхьир. - Бгылъэ щIыпIэхэм гъэпльыгъуэ лъэхъэнэм нэхъ пасэу щыщIадзэн зэрыхуейми дегупсысащ. Социальэ Iэнатl эхэр, узынщагъэр хьумэнымкIэ, щэнхабзэмкIэ Iуэхущ1апIэхэр, еджапIэхэр апэ игъэщIыпхъащ. Фи заявкэхэм япкъ иткIэ, газыр кьыдатынущ.

Министрыр щхьэхуэу кьытеувыIащ псэупIэ-коммунальнэ хозяйствэр реформэ щIыным хуэунэтIауэ муниципалитетхэм щIызэфIагъэкIхэм. Апхуэдэщ унэхэм екIуалIэ псыр, газыр, хуабэр зыхуэдизыр кьыэзрагъэпэ Iэмэпсымэхэр гъэувыныр, абыхэм я кьыхэшыпIэхэм, гуэшыпIэхэм, кIуапIэхэм я схемэхэр гъэхьэзырыным гъэуухэр.

- Муниципалитетхэм я коммунальнэ инфраструктурэм зэуIуу зэрызиужьынум и схемэхэр ахэр я лъабжьэу дубыдзыхуэ хуейщ. Абы кьыхэкIыу, а Iуэхум зы мащIэкIэ дытеплъэкъуKI хъунукъым, - кьыхиГнащ Кучменов Тlэхьир.

Зэ1ущIэм къызэрыщагъэпэльэгъуауэ, полицэм и участковэ уполномоченнэхэм я лжьыгъэр нэхъ зытрагъащIэ унэтIыныгъэщ паспорт-виза, регистрацэ хабзэхэр къызэпэщIуэхэр, апхуэдэуи бзаджащIэ гупым хэтхэу, абыхэм я щIэгъэкъуэну кьалъытхъуэхэу следствэмрэ судымрэ зыщыщызгъэпщкIуэхэр, Iэщ1а гъэтIылъыгъэхэр къэхутэныр.

КъБР-м щыIэ МВД-м полицэм и участковэ уполномоченнэхэм я лэжьыгъэр кьызэгъэпэщ1ыныр балигъ мыхъуахэм я IуэхухэмкIэ и кьудамэм и инспектор, полицэм и подполковник Аброкъуэ Мусэ зэрыжиIамкIэ, щIалэгъуалэм хабзэр кьызэпальдыныр, экстремизмэм димышэхьныныкIэ мыхьэнэ зиIэ псалъэмакъэр, лекцэхэр, егъэджакIуэхэм ящIыгъуу, курыт еджапIэхэм щрагъэжьэкI, фильмхэр щагъэльагъуэ.

- ЩIалэгъуалэм я къэкIуэнум игъэпIейтейхэм сащыщIащI сэрэ. Къэпльытэн хуейщ ди щIэблэм лэжьыгъэ Iэнатl эр зэрахуримыкъур, а гугъуехьхэр иджыри зэрыщщIэр. Зы лъэныкъуэкIэ лэжьыгъэкIэ кьызэзэгъэпэщ1ри кьыбгурыIуэн хуейщ - ар зыхуейр Iуэхум хэзыщIыкI Iэщ1агъэлIэхэр, - кьыхихэщащ адэкIэ псалъэмакъым къыхьыхьа КъБР-м щыIэ МВД-м и деж щыIэ Жылагъуэ советым хэт, «Нысхас» осетин лъэпкъ-щэнхабзэ центрым и унафэщI Сугкоев Рэмэзан.

- Гугъуехьхэр щыIэщ, ауэ къэкIуэнум дегупсысу, зэкъуэту дызэдэлажьэмэ, ди лъахэм мамырыгъэр щыгтепщэнущ, - жиIащ КъБР-м и Муслымэн дин Iуэхущ1апIэм и тхьэмадъм и кьудзэ Сэхьмэд Алим. Абы кьызэрыхигъащамкIэ, щIалэгъуалэр дин зэхьэкIа пхэнжьым пIэIэщIэу щытын, итэмкIэ мусульманымэгъэм и фIыр кьагурыIуэн папщIэ, щIалэгъуалэм щIэх-щIэхыуэр яIуощIэ. Илъэсыр кьызэрихьэрэ я гъэIуапIэм и лъэныкъуэкIэ щIэх-щIэхыуэр яIуощIэ. Илъэсыр кьызэрихьэ я лъэкъапIэу зэрыщытыр хэпщIыкIыу, - кьыхихэщащ дин лэжьакIуэм.

ДЫГУЛЫБГЪУ Жантинэ.

Бэлэрыгъ хъунукъым

(ПэщIэдзэр 1-нэ нап.)

КъБР-м и Правительствэм къыщитащ 2014 - 2017 гъэхэм, апхуэдэу 2020 гъэ пщIондэ республикэм и къуажэхэм зэпIэзэрыту зэрызыужьыным теухуа программэ зэIкIыгъэ. Абы кьыдэкIуэу, 2013 - 2020 гъэхэм мэкъумэш хозяйствэм зегъэужьыным, мэкъумэшхэкIхэм, сырыем, псэушхэжьхэм я рынокыр зэкIэтIысыгъэкIуэным тещIыхьа Къэрал программэм зыхуэфащэ зэхъуэжькIынигъэхэр халъхьащ.

Мэкъумэш хозяйствэмкIэ министрым и кьуэдзэ **Шэшэн Ахъмэт** кьызэригъэлъэгъуащ, 2020 гъэ пщIондэ къуажэдэсхэм папщIэ псэупIэу метр зэбгрыкIуэнатIэ мин 24,3-рэ яухуэну е кьащ1ахуну, сабий 1960-рэ щеджэну курыт школхэр ятыну, фельдшер-акушер пункт 19 кьызэIуахыну я мурадщ. КьинымэщIащ1ауэ, спорт зыгъэсапIэу метр зэбгрыуэнатIэ мин 130,7-рэ, тIысыпIэ 6900-рэ зиIэ щэнхабзэ-нэгузгъэуэжьыкIэ Iуэхущ1апIэхэр, газ гъэшIипIэу километри 123,4-рэ, псы кIуапIэу километр 316-рэ яухуэнущ. Мыпкум и кьыхэкIыпIэ псоми я хьэжькIэ, республикэм программэм ом мелуани 4-рэ мелуан 209,15-рэ хухахынущ.

Апхуэдэу Узынщагъэр хьумэнымрэ курортхэмкIэ министерствэм «Медицинэ хъыбарегъащIэ-аналитикэ центр» ГКУЗ-м медицинэ литературэр щызэхуагъакIуэ и кьудамэм и тхьилъ фондыр Мэлбахъуэм и щIэр зезыхьэ Къэрал лъэпкъ библиотекэм етыным теухуа проектыр унафэкIэ щащIащ, «2013 - 2020 гъэхэм КъБР-м и псы хозяйствэ комплексым зэрызэужьынырэ» республикэ программэ хэхам зэхуэкIынытрэхэр халъхьащ.

Кьэбэрдей-Балъкъэрым лэжьыгъэмрэ социальнэ зыужьынымрэ курортхэмкIэ ЖКХ-мрэ тариф политикэмкIэ министр **Кучменов Тlэхьир** жиIаэм.

Кавказ Ищхьэрэ федеральнэ щIыналъэм мыхьэнэшхуэ зиIэ а Iуэхур адрейхэм яIэ щIызэфIэдгъэкIами, дыбэлэрыгъ хъунукъым. Гидрометцентрым къызэрильытэмкIэ, мы щIымахуэр нэхъ ткIийуэ екIуэкIынущ. Абы сыт и лъэныкIуэкIи дыхуэщIауэ щIытын хуейщ, - къигъэльэгъуащ Кучменов Тlэхьир. - Бгылъэ щIыпIэхэм гъэпльыгъуэ лъэхъэнэм нэхъ пасэу щыщIадзэн зэрыхуейми дегупсысащ. Социальэ Iэнатl эхэр, узынщагъэр хьумэнымкIэ, щэнхабзэмкIэ Iуэхущ1апIэхэр, еджапIэхэр апэ игъэщIыпхъащ. Фи заявкэхэм япкъ иткIэ, газыр кьыдатынущ.

Министрыр щхьэхуэу кьытеувыIащ псэупIэ-коммунальнэ хозяйствэр реформэ щIыным хуэунэтIауэ муниципалитетхэм щызэфIагъэкIхэм. Апхуэдэщ унэхэм екIуалIэ псыр, газыр, хуабэр зыхуэдизыр кьызэрагъэпэ Iэмэпсымэхэр гъэувыныр, абыхэм я кьыхэшыпIэхэм, гуэшыпIэхэм, кIуапIэхэм я схемэхэр гъэхьэзырным теухуахэр.

- Муниципалитетхэм я коммунальнэ инфраструктурэм зэуIуу зэрызиужьынум и схемэхэр ахэр я лъабжьэу дубыдзыхуэ хуейщ. Абы кьыхэкIыу, а Iуэхум зы мащIэкIэ дытеплъэкъуKI хъунукъым, - кьыхиГнащ Кучменов Тlэхьир.

Зэ1ущIэм хэтащ республикэм и вице-премьер **Къуэдзокъуэ Мухьэмэд**, кьалэ, район администрацэхэм я Iэтащхьэхэр, къэрал комитетхэм я унафэщIхэр, ирагъэблагъэ кьулыкъущIэхэр.

ХЬЭЖЫКЪАРЭ Алик.

КъБР-м Узынщагъэр хъумэнымрэ курортхэмкIэ и министерствэм и жэрдэмкIэ Палъщык лжьыгъэ Iуэхухэр щыIащ «щIхьэрэ щыхьэрыч» и неврологиехэмкIэ и кафедрэм и унафэщI, РАМН-м и академик, Урысей Федерацэм щIэныгъэмкIэ щIыхь зиIэ и лэжьакIуэ, профессор Скоромец Александр зи ныбжь Санкт-Петербург къыкIа профессорэм я делегацэ.

ХЬЭЩIЭХЭР хэтащ «Къыщалъхуа махуэм къыщыщIэдзауэ зыхьы хуэку цIыхум кIэлыпытыным и лъэныкъуэкIэ неомагологием, неврологием, офтальмологием я Iэнатl эм непропротектор терапием къыщыхьа екъуалIэныгъэхэмрэ щаIэ Iэмалхэмрэ» конференцым.

Кьэбэрдей-Балъкъэрым узынщагъэр хъумэнымрэ курортхэмкIэ и министр Шэт Ирмэ и лэжьагъуэхэр гуапэу къыригъэблагъащ: «КъэхутэныгъэщIэ дыдэхэм тещIыхьа фи щIэныгъэмрэ псом хэмыдэу ди лъапIэщ дэтхэнэ Iэщ1агъэлI пэрытми хуабжьу щыхуэныкъуэ щIынатIэхэм я дежкIэ. Дэ дыдэ зырыщ деджэну. Медицинэр нпIэ иткъым. Мыбдеж къыщыщкIэрыкъу хъунукъым. Дохутырхэм я Iэщ1агъэм зэрахэщIыкIым елъытащ сымаджхэм я узынщагъэмрэ гъащIэмрэ. Къэбэрдей-Балъкъэрым и медицинэ лжьакIуэхэм я щэкIэ икIи сэ си щхьэкIэ фIыщIэ фхуэощI фыкьызэрыкIуам папщIэ. Хуабжьу сыщогугъ Налшык фигу ирихьну, хьэщIэкIэ фIы ди лъахэм иджыри куэдрэ фыкъэкIуэну». Министрыр зэ1ущIэм хэтхэм къызэхьуащ лжьыгъэ щхьэпэ яIэну.

Конференцым лекцэхэм кьыщеджащ Мечниковым и цIэр зезыхьэ СЗГПМ-м сабий невропатологиемкIэ и кафедрэм и профессор Скоромец Аннэ, СПГПМУ-м неонатальнэ реаниматологиемкIэ и кафедрэм и профессор Сайдашевэ Эльвирэ, Дзэ-медицинэ академием и ПИО-м и профессор-консультант Дьяконов Марк сымэ.

Скоромец Александр сыхьэтитIкIэ кьызэджа лекцэм ди республикэм и дохутыр-невропологэр, сабий офтальмологэр гульытэщхуэ хуащIу едэIуащ. Скоромец Аннэ Республикэ сабий клиникэ сымаджэщым щыIащ икIи абы щIэлъ ныбжьыщIэхэм епльащ. Ар арэзы хъуащ сымаджэ нэхъ хьэлъэхэм зэрелIэзэну щIыкIэмкIэ чэнджэщхэр компьютерхэмкIэ кьаритыну.

ХьэщIэ щIэрыГъуэр Лъынтхэу центрыщIэм щыIащ. Абыхэм апхуэдэу семинар ирагъэкIуэкIащ. Иужь мазитIым зи щхьэ куцым инсульт кьеуа сымаджэм тромболизис ІэмалкIэ зэрелIэзар кьыщищIэм Скоромец Александр кьыхигъэщхьэхукIащ апхуэдэ хьуэфIэкIын папщIэ доухтырхэм щIэныгъэ куу ябгъэдэтын зэрыхуейр. Абы чэнджэщ кьаритащ инсультыр кьызыхэкI щIэхъуэсыгъуэхэм щIыхуэхэр нэхъ куууэ дяпэкIэ хагъэгъуэзэну.

ЩОМАХУЭ Лиле.

Зэфlагъэкlахэмрэ къапэщытхэмрэ

Сабийхэм зэрызагъэпсэхунум, я узынщагъэр зэрырагъэфIэкIынум, еджэным кьыщыдхуэхэм я зэманыр нэгузыкIыу зэрагъэнщIынум пыщIа Iуэхугъуэхэр кьызэгъэпэщынымкIэ республикэ комиссэм и зэIущIэ КъБР-м и вице-премьер Къуэдзокъуэ Мухьэмэд иджыбгъэ иригъэкIуэкIащ. Абы щыгъэпкрахащ гъэмахуэ лъэхъэнэм а гъэжьыгъэ къазерехьуIар.

• Комиссэхэм

ЛЭЖЬЫГЪЭМРЭ социальнэ зыужьынымкIэ министр **Тюбеев Альберт** кьызэригъэпъэгъуамкIэ, сабийхэм я зыгъэпсэхугъуэмрэ я узынщагъэр егъэфIэкIуэнымрэ ильэсым и кьыщыкIэ зэпымыууэ кьыхэгъэпэщ, Мы гъэм а Iуэхум сом мелуани 191,5-рэ хухахати, нобэ ирихьэлIэу мелуани 120-м нэблагъэ кьагъэсэбэпащ.

- Гъэмахуэ зэманыр ди дежкIэ нэхъ жэуапльныгъэ зыпылъ лъэхъэнэщ. Бюджет зэгъэзыгъэ сабий 14140-м зедгъэгъэпсэхуащ. Узынщагъэр щрагъэфIакIуэ Iуэхущ1апIэхэм зэрыщIэм ику иту хуэзэр ЭнергетикэмкIэ, ЖКХ-мрэ тариф политикэмкIэ министрствэхэм я кIуэнт и 18-м кьыщта унафэмкIэ ягъэуващ. Абы тету лэжьыгъэр доунэтI. Щытыкъуэ гугъуэм кьихутауэ гулъытэ нэхъ хуэныкъуэ ныбжьыщIэ 8700-м федеральнэ бюджетым тхухиха ахъшэкIэ зедгъэпсэхуащ. Мазитфыр кIуам кьаруубыдэу сабий 16553-м я узынщагъэр едгъэфIэкIуащ, хуейхэр я сэбэп зыпылъ лэжьыгъэхэм хэтшащ. Зэпымыууэ лажьэ лагерхэм ныбжьыщIэ 4976-рэ, узынщагъэр щрагъэфIакIуэ кьалэ щIыбЕ Iуэхущ1апIэхэм - 7356-рэ, махуэрылажьэхэм - 2558-рэ щыIащ, 1663-р зыдихьэх лэжьыгъэм хэдгъэгъуэзащ. Къэралым и нэгъуэщI щIыпIэхэм щыщ сабий 12594-м «Палшыккурортым зыщагъэпсэхуащ, - жиIащ министрым.

Тюбеев Альберт щхьэхуэу кьытеувыIащ еджакIуэхэм я зыгъэпсэхугъуэ зэманым сабийхэр здагъэкIуэ Iуэхущ1апIэхэм я лэжьыгъэр зыхуэдам, я кьалэнхэр зэрагъэзэщIам. Абы кьызэрыхигъащамкIэ, ныбжьыщIэхэм я щынагъуэныгъэр кьызэгъэпэщ1ыным гулъытэ хэха хуащIащ. Узынщагъэр щрагъэфIакIуэ Iуэхущ1апIэхэр зэгъэфIыдыгъэ муниципальнэ районхэм, кьалэ округым я щIыпIэ администрацэхэм, «Палшык курорт», Кьэбалъкъэльпинист», «Эльбрустурист» ОАО-м, «Палшык» ООО-хэм, предприятэхэм, организацэхэм зыужьыным хэзыгъэхьэ зэхуагъэзащ, зэгурыIуэныгъэхэр зэрагъэзащIэр зэпымыууэ кьапщытащ. КьищынэмыщIащ, гъэсакIуэхэмрэ медицинэ лэжьакIуэхэмрэ кьызыздахьэ щIыкIэм, сабийхэр зэрагъашхэм ткIийуэ кIэльыпIыащ.

- Псори ныкъуэсанырэзнщэу щытакъым. Кьапщтэмэ, ныбжьыщIэхэм я шынагъуэныгъэр нэгъэсауэ кьызэгъэпэщ1ыным емыгугъуахэр щыIащ. Апхуэдэщ: мафIэсым щызыхьхьуэ Iэмэпсымэхэр (кнопкэхэр), видео IэмалкIэ зэрыкIэпъыпIэ камерэхэр зэрамыгъэувар, щыпIэхэр кьызэрамыгъэувэрэхэр икъукIэ Iуэхуэшхуэщ, сыту жыпIэмэ, ди пщIэкIэ зэгурымыIуэныгъэхэр нэхъыбэу зыдэщыIуэ, къальытэ Кавказ Ищхьэрэм и мызакъуэу, къэралым ис лъэпкъ псоми яхуэгъэза псальэмакъыу щытынщ». ЩIалэгъуалэм папщIи апхуэдэ зэIущIэхэр кьызэгъэза псальэмакъыу щытынщ». ЩIалэгъуалэм папщIи апхуэдэ зэIущIэхэр кьызэгъэпэщ1ыным гугъу щIыным хуейщ. Абы и щIыхь-щIэныгъэ зэрыщыIэныгъэхэр кьызэрагъэлажьэ. Iуэхущ1апIэхэм я щынагъуэныгъэр зэрагъэпэщ, хьэрычэт Iэнатl эм пэрыувагъашIэхэм я проектэхэр пхагъэкIын папщIэ зыхуеину чанджащэхэр щагъуэтын бизнес-инкубаторхэр кьыщызэрагъэпэщ.

А псоми кьадэкIуэу, республикэр хэхьэзырщ инвестицэ зэрирЗэлэжьэным. Ди деж зэпымыууэ щытолажьэ щIыналъэм и инвестицэ щытыкIэр егъэфIэкIуэным. Абы кьыхэжьыу нэгъэщIкъэралхэм я бизнесменхэм республикэм гулъитэщхуэ кьыхуащI икIи абыхэм ядэлажьэныкIэ Iэмальифхэр ди деж щызэтоувэ.

Съездыр щичуэм Правительствэм и Унафэщ1ым жиIащ, сэ кьызэрыслъытэмкIэ, икъукIэ мыкхэнэщхуэ зиIэ мыпхуэдэ псалъэхэр: «Къэралым и сэбэп зыхэлъхэм ткIийуэ тетыпхэщ, ар щIыхь инщ!»: А псалъэхэм ди партым и мурад нэхъыщхьэхэр кьагъэльагъуэу си гугъэщ.

КъБР-м и Iэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Iуэхущ1апIэ.

• ЕджапIэхэр

IэнатIэхэр къапольэ

КъБР-м и еджапIэ нэхъыщхьэхэр, курытхэр щыIащ 2013 гъэм лэжьапIэ Iэнатl эхэр къапольэ.

КъБР-м ЦIыхуэхэр Iэнатl экIэ кьызэгъэпэщ1ынымкIэ и къэралыгъэлI Гъудэ Фатlимэ и псалъэхэм я тепщIыхьымэ, мы гъэм зэгурыIуэныгъэ 229-рэ КъБР-м и Iуэхущ1апIэ 18-м иращыIащ. Мы зэманым Iэщ1агъэлI ныбжьыщIэхэм я зэфIэкIыр абыхэм щагъэльагъуэ.

КъБР-м ЦIыхуэхэр Iэнатl экIэ кьызэгъэпэщ1ынымкIэ и къэралыгъэлI комитетым и пресс-Iуэхущ1апIэ.

• ХьэщIэхэр

Скоромец и гупыр

КъБР-м и Правительствэм и Унафэщ1ым и щIэр зезыхьэ Къэрал медицинэ университетым неврологиемкIэ и кафедрэм и унафэщI, РАМН-м и академик, Урысей Федерацэм щIэныгъэмкIэ щIыхь зиIэ и лэжьакIуэ, профессор Скоромец Александр зи ныбжь Санкт-Петербург къыкIа профессорэм я делегацэ.

Абы ныкъуэсанырэзнщэу щытакъым. Кьапщтэмэ, ныбжьыщIэхэм я шынагъуэныгъэр нэгъэсауэ кьызэгъэпэщ1ыным емыгугъуахэр щыIащ. Апхуэдэщ: мафIэсым щызыхьхьуэ Iэмэпсымэхэр (кнопкэхэр), видео IэмалкIэ зэрыкIэпъыпIэ камерэхэр зэрамыгъэувар, щыпIэхэр кьызэрамыгъэувэрэхэр ирагъэфIэкIуащ. Псальэм и хьэ-

• Брифинг

Псоми я къежьапIэ Iуэху щхьэпэ

Къэрал кIуэцI Iуэхуэщ1ынымкIэ министерствэу КъБР-м щыIэм щэкIуэкIа брифингыр тетуэт дин экстремизмэр щIалэгъуалэм я деж щыхэпщыныр къэмыгъэхъуным икIи къыздэпынущ.

ДИН ЭКСТРЕМИЗМЭМ, щIалэгъуалэм деж щызекIуэ экстремизмэм пэщIэтыныкIэ къудамэм и унафэщI, полицэм и капитан СоттаевАхия республикэм щытыкIэр гугъуу къызэрыщыкIэм щыгъэтывыIащ.

- Ди лэжьакIуэхэр экстремист саитэм, ахэр 40-м ноблагъэ, сыт щыгъуи кIэльоплъ. Экспертизэ нэужьым материалхэр следствевнэ органхэм ягъэхъ. Иджыкъ иуголовнэ Iуэху 9 кьалэтащ, - жиIащ Соттаевым.

Зэ1ущIэм къызэрыщагъэпэльэгъуауэ, полицэм и участковэ уполномоченнэхэм я лжьыгъэр нэхъ зытрагъащIэ унэтIыныгъэщ паспорт-виза, регистрацэ хабзэхэр къызэпэщIуэхэр, апхуэдэуи бзаджащIэ гупым хэтхэу, абыхэм я щIэгъэкъуэну кьалъытхъуэхэу следствэмрэ судымрэ зыщызыгъэпэщкIуэхэр, Iэщ1а гъэтIылъыгъэхэр къэхутэныр.

КъБР-м щыIэ МВД-м полицэм и участковэ уполномоченнэхэм я лэжьыгъэр кьызэгъэпэщ1ыныр балигъ мыхъуахэм я IуэхухэмкIэ и кьудамэм и инспектор, полицэм и подполковник Аброкъуэ Мусэ зэрыжиIамкIэ, щIалэгъуалэм хабзэр кьызэпальдыныр, экстремизмэм димышэхьныныкIэ мыхьэнэ зиIэ псалъэмакъэр, лекцэхэр, егъэджакIуэхэм ящIыгъуу, курыт еджапIэхэм щрагъэжьэкI, фильмхэр щагъэльагъуэ.

- ЩIалэгъуалэм я къэкIуэнум игъэпIейтейхэм сащыщIащI сэрэ. Къэпльытэн хуейщ ди щIэблэм лэжьыгъэ Iэнатl эр зэрахуримыкъур, а гугъуехьхэр иджыри зэрыщщIэр. Зы лъэныкъуэкIэ лэжьыгъэкIэ кьызэзэгъэпэщ1ри кьыбгурыIуэн хуейщ - ар зыхуейр Iуэхум хэзыщIыкI Iэщ1агъэлIэхэр, - кьыхихэщащ адэкIэ псалъэмакъым къыхьыхьа КъБР-м щыIэ МВД-м и деж щыIэ Жылагъуэ советым хэт, «Нысхас» осетин лъэпкъ-щэнхабзэ центрым и унафэщI Сугкоев Рэмэзан.

- Гугъуехьхэр щыIэщ, ауэ къэкIуэнум дегупсысу, зэкъуэту дызэдэлажьэмэ, ди лъахэм мамырыгъэр щыгтепщэнущ, - жиIащ КъБР-м и Муслымэн дин Iуэхущ1апIэм и тхьэмадъм и кьудзэ Сэхьмэд Алим. Абы кьызэрыхигъащамкIэ, щIалэгъуалэр дин зэхьэкIа пхэнжьым пIэIэщIэу щытын, итэмкIэ мусульманымэгъэм и фIыр кьагурыIуэн папщIэ, щIалэгъуалэм щIэх-щIэхыуэр яIуощIэ. Илъэсыр кьызэрихьэрэ я гъэIуапIэм и лъэныкъуэкIэ щIэх-щIэхыуэр яIуощIэ. Илъэсыр кьызэрихьэ я лъэкъапIэу зэрыщытыр хэпщIыкIыу, - кьыхихэщащ дин лэжьакIуэм.

ДЫГУЛЫБГЪУ Жантинэ.

Илъэс куэд щIауэ щIохъуэпс

«Спортым зегъэужьынрэ республикэ программэм икIи иткIэ, Куба кьуэкъэм жыджэру щокIуэкI спорткомплекс ухуэным егъэщIылIа лэжьыгъэхэр. Абы текIуадэ сом мелуан 13-рэ мин 11-р Къэбэрдей-Балъкъэрыр «Кавказ джугуэр-2012»-м зэрыщытекIуам кьыпэжIуа мылькум кьыхокI.

• Ухуэныгъэщ1эхэр

МЕТР зэбгрыуэнатIэ 540-рэ хьу унэщIэм бэнакIуэхэм зыщагъэсэн папщIэ хэтыну пэшыщхуэр кьагъэсэбэп хьунущ волейбол, баскетбол щыджэгун папщIэ. Абы иIэнущ зытIэщIыпIэ-зыхуэпэжьыпIэхэр, зыгъэпскIыпIэ, тренерхэр щылэжьнуэр.

Кубдзэ щIалэгъуалэр мыпхуэдэ Iуэхущ1апIэм ухабжьу зэрыхуэныкъуэр жиIащ спорт школым и унафэщI Мамхэрэ Iэдам. - «Къуажэм щнхабзэмкIэ и унэм, тыншыгъэ гуэри здэщымыIэм, зыщагъасэур, ди щIалэхэм ехьылIэныгъэфIэкIэр кьахьащ. Псальэм и хьэтыркIэ, мы гъэм абыхэм ящыщ Бесленей Нурмухьэмэд дунейм IэпщэрызэуэмкIэ и чемпион хъыщ. Къуажэм и администрацэм и Iэтащхьэ Дзасжь Аскэрбий жеI э мыпхуэдэ спорткомплексым Куба щыпсэуэхэр илъэс куэд хьуауэ зэпэщIэхьыпсэр. Къазэрыдэ1эпыкъуам кьыхэкIыу абы республикэм и Iэтащхьэхэм фIыщIэшхуэ яхущIащ.

АЛОКЪУЭ Ариэ.

Япэ зыгъэсэныгъэхэр

●Зэпеуэ

Иджыблагъэ Урысей ФСИН-м и управленэ КъБР-м щыIэм зыгъэсэныгъэхэр щекIуэкIащ. Ар теухуат и щIыналъэ органхэм я Уголовнэ-гъэзэщIакIуэ Iуэхущ1апIэхэм къызэрымыкIуэ щытыкIэхэр щигъэкIуэдым хуей хъумэ, УФСИН-м и унафэщIхэм, къадэлажьэ Iэнатlэхэм ящlыгъуу зэфIакIыхьгъэхэм.

ЗыГъЭСэныГъЭСЭН хэтащ автобронетехникэ 30, лэжьакIуэ 600-м нэс. Абыхэм ящыщщ Управленэм и аппаратымрэ УФСИН-мрэ я Iуэхущ1апIэхэмрэ я лэжьакIуэхэр, Урысей ФСИН-м и Управленэу Осетие Ищхьэрэ-Аланием, Ставрополь крайм щIыIэхэм я гупхэм кьищыкIэмыщIауэ, КъБР-м щыIэ МВД-м, Урысей МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыIэм, Урысей МВД-м и къэрал кIуэцIыдзэхэм я подразделенэхэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щIыналъэм къаланыр щезыхьэкIхэм я къаурхэр.

Къапэщыт къаланхэр зэрагъэзащIэм зыгъэсэныгъэхэм щыкIэплъыплъащ Урысей ФСИН-м и унафэщIым и къуэдзэ къэрал кIуэцI къулыкъум и генерал-лейтенант **Цатуров Владиславрэ**. Урысей ФСИН-м хъумэныгъэ конвоированэмкIэ и управленэм и унафэщI **Хабаров Александр**, аппарат нэхъыщхьэм и лэжьакIуэхэр.

ПщIэдджыжьым сыхьэти 10-м зыгъэсэныгъэхэм щIадзэри, зэрауб3ыхуам тету, цIыху 15-м нэблагъэ «щIэпхъаджащIэхэр» автомашинитIкIэ Iэщ къагъэсэбэту ягъэтIысахэр хуит къащIыжьым, Iэщ1ахэр зыIэрагъэхьэн мурадкIэ яхъумэ обуекIуэнымрэ Осетие Ищхьэрэ-Аланием, Ставрополь крайм щIыIэхэм я гупхэм къищыкIэмыщIауэ, КъБР-м щыIэ МВД-м, Урысей МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыIэм, Урысей МВД-м и къэрал кIуэцIыдзэхэм я подразделенэхэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щIыналъэм къаланыр щезыхьэкIхэм я къаурхэр.

Къапэщыт къаланхэр зэрагъэзащIэм зыгъэсэныгъэхэм щыкIэплъыплъащ Урысей ФСИН-м и унафэщIым и къуэдзэ къэрал кIуэцI къулыкъум и генерал-лейтенант **Цатуров Владиславрэ**, Урысей ФСИН-м хъумэныгъэ конвоированэмкIэ и управленэм и унафэщI **Хабаров Александр**, аппарат нэхъыщхьэм и лэжьакIуэхэр.

ПщIэдджыжьым сыхьэти 10-м зыгъэсэныгъэхэм щIадзэри, зэрауб3ыхуам тету, цIыху 15-м нэблагъэ «щIэпхъаджащIэхэр» автомашинитIкIэ Iэщ къагъэсэбэту ягъэтIысахэр хуит къащIыжьым, Iэщ1ахэр зыIэрагъэхьэн мурадкIэ яхъумэ обуекIуэнымрэ Осетие Ищхьэрэ-Аланием, Ставрополь крайм щIыIэхэм я гупхэм къищыкIэмыщIауэ, КъБР-м щыIэ МВД-м, Урысей МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыIэм, Урысей МВД-м и къэрал кIуэцIыдзэхэм я подразделенэхэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щIыналъэм къаланыр щезыхьэкIхэм я къаурхэр.

Къапэщыт къаланхэр зэрагъэзащIэм зыгъэсэныгъэхэм щыкIэплъыплъащ Урысей ФСИН-м и унафэщIым и къуэдзэ къэрал кIуэцI къулыкъум и генерал-лейтенант **Цатуров Владиславрэ**. Урысей ФСИН-м хъумэныгъэ конвоированэмкIэ и управленэм и унафэщI **Хабаров Александр**, аппарат нэхъыщхьэм и лэжьакIуэхэр.

Пщ1эдджыжьым сыхьэти 10-м зыгъэсэныгъэхэм щIадзэри, зэрауб3ыхуам тету, цIыху 15-м нэблагъэ «щIэпхъаджащIэхэр» автомашинитIкIэ Iэщ къагъэсэбэту ягъэтIысахэр хуит къащIыжьым, Iэщ1ахэр зыIэрагъэхьэн мурадкIэ яхъумэ обуекIуэнымрэ Осетие Ищхьэрэ-Аланием, Ставрополь крайм щIыIэхэм я гупхэм къищыкIэмыщIауэ, КъБР-м щыIэ МВД-м, Урысей МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыIэм, Урысей МВД-м и къэрал кIуэцIыдзэхэм я подразделенэхэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щIыналъэм къаланыр щезыхьэкIхэм я къаурхэр.

Къапэщыт къаланхэр зэрагъэзащIэм зыгъэсэныгъэхэм щыкIэплъыплъащ Урысей ФСИН-м и унафэщIым и къуэдзэ къэрал кIуэцI къулыкъум и генерал-лейтенант **Цатуров Владиславрэ**. Урысей ФСИН-м хъумэныгъэ конвоированэмкIэ и управленэм и унафэщI **Хабаров Александр**, аппарат нэхъыщхьэм и лэжьакIуэхэр.

ПщIэдджыжьым сыхьэти 10-м зыгъэсэныгъэхэм щIадзэри, зэрауб3ыхуам тету, цIыху 15-м нэблагъэ «щIэпхъаджащIэхэр» автомашинитIкIэ Iэщ къагъэсэбэту ягъэтIысахэр хуит къащIыжьым, Iэщ1ахэр зыIэрагъэхьэн мурадкIэ яхъумэ обуекIуэнымрэ Осетие Ищхьэрэ-Аланием, Ставрополь крайм щIыIэхэм я гупхэм къищыкIэмыщIауэ, КъБР-м щыIэ МВД-м, Урысей МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыIэм, Урысей МВД-м и къэрал кIуэцIыдзэхэм я подразделенэхэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щIыналъэм къаланыр щезыхьэкIхэм я къаурхэр.

Къапэщыт къаланхэр зэрагъэзащIэм зыгъэсэныгъэхэм щыкIэплъыплъащ Урысей ФСИН-м и унафэщIым и къуэдзэ къэрал кIуэцI къулыкъум и генерал-лейтенант **Цатуров Владиславрэ**. Урысей ФСИН-м хъумэныгъэ конвоированэмкIэ и управленэм и унафэщI **Хабаров Александр**, аппарат нэхъыщхьэм и лэжьакIуэхэр.

Зыгъэсэныгъэхэр щекIуэкIа зэманым гъэнэгъу жылагъэхэм кьаГауэ Iэмэпсымэхэм, автоматхэм я уэ, «Медицинэ катастроф» Iэнатlэм и дзэпыкьуэгъу псынщIэ автомашинэхэм я ву макъхэр щыIуащ. Ауэ щыхъукIи, щIыпIэм щIыпсэухэр абы игъэпIейтеякьым, УФСИН-м и Iуэхущ1апIэм зыгъэсэныгъэхэр зэрыщекIуэкIынум мазэ и пэкIэ щыгъуазэ ящIати.

А псори зыгъэсэныгъэм и уб3ыхукIэ теплъэгъуэщ, ауэ ипэкIипIэкIэ ар зэи къэмыхъуну, нэгум щIэмыкIыну, сыт щIагъуи лъахэм, къэралым мамырыгъэр щытепщIауэ щыщIигъунщ.

Мэзкуу кьиКIа къэпщытакIуэ гупым я пашэ, къэрал кIуэцI къулыкъум и генерал-лейтенант Цатуров Владиславрэ зэрыжиIамкIэ, мыпхуэдэ зыгъэсэныгъэхэр иджы япэ ирагъэкIуэкIыу арац. Мурад, къалэн нэхъыщхьэхэм я гугъу щIидым, ауэ Iуэху Iэнатlэхэмрэ абыхэм кьегъэщIылА къарухэмрэ террор шынагъуэм зэгъэуIуауэ пэщIэтыным хуэунэтIа бгъэдыхьэкIэ зэгъэпэщыным, уэрэдыным мыхьэнэшхуэ зэрилэр кьыхигъэщащ.

Урысей ФСИН-м и Iуэхущ1апIэу КъБР-м щыIэм и унафэщI къэрал кIуэцI къулыкъум и полковник **Федоров Василий** кьыхигъэщащ лэжьакIуэхэм я Iэщ1агъэ кьалэнхэр ягъэзащIыным хуэгъэхьэзырынымкIэ иджырей зыгъэсэныгъэхэр зэрыплъащIыр. КьыхэзгурIуэлъэгъуэм кIэ, абы и пэ кьихуэу КъБР-м щыIэ УФСИН-м зыхуигъэувыжа кьалэнэхэм тхьэмахуэ зыбжанэкIэ елэжьащ. Зыгъэсэныгъэхэр щекIуэкIым унафэщIхэм пщIэрыпIэ кьыщащIащхэрэ кьыхуагъэувыжэм рэ узэщIауэ, зэкъуэту зэрагъэзащIэным яужь итащ. Я лэжьакIуэхэм, зэхэгъэува гупым, оперативнэ штабым рэ зыдэлажьэ органхэм рэ кьагъэльэгъуа бгъэдыхьэкIэ лъагэм гулъытэ хуищIащ.

Федоров Василий зэщIыгъуу ирагъакIуэкIа Iуэхугъуэм хэта, абы кьрихьэлIа псоми сыщIэ яхуищIащ. Нэхъ кьыхэжаныкIэхэм щыкIыхь тхыльхэмрэ фIыщIэ тхыгъэхэмрэ хуагъэфащащ. КъБР-м щыIэ УФСИН-м и унафэщIым и кьуэдзэ **Фоменко Андрей** полковник дамателъэр иратыжащ.

ТАМБИЙ Муэзрин.

● Пшыхь

Хабзэ дахэ

ХьыбарегъащIэ технологиекIэмрэ экономикэмкIэ колледжым щыIэхэм «Студент гъащIэм дыхьохьэ» зыфIаща пшыхь.

МЫ ГЪЭМ ежьапIэм и япэ курсым кьыщIэтIысхьа ныбжьыщIэхэм псалъэ гуапэкIэ захуигъэзащ икIи гъэджэгъуащIэр ехьулIэныгъэкIэ кьраухьлIэну ехьуэхьуащ колледжым и унафэщI Нэхущ ФатIимэт. «Щэч кьытесхьэркьым, кьыдэкIуэтеI щIэблэм эзманым кьигъэув мардэхэм тету щIэныгъэ лъабжьэ бдIэ ягъэгъуэтыным телажьэ мы Iэнатlэр ехьулIэныгъэкIэ кьэзыухъэм я щIэфыкIэ жьыжьэ зэрыщыIынум икIи ди республикэм и экономикэ, жылагъуэ гъащIэм жьыджэру зэрыхэтынум»,- жиIащ абы.

Япэ курсым щэтIысхьа студентхэм папщIэ зэхьэзэхуэ зэмыдIэужьаныгъэхэр ирагъэкIуэкIащ. Ахэр теуухуат мы еджапIэр яфIэфIу кьыхэзыха щIэхэмрэ щIэныгъэ хьыдджэбэхэмрэ «студент» щIэр щIыхь пыIыу зэрахьэн папщIэ кьыдэкьуахьи хуей зэфIэкIхэмрэ яхэлъын хуей жэуапланыгъэмрэ. Апхуэдэ щэсапIэ кьаежьа еджакIуэхэр лъэныкьуэ кудкIэ я ягъэунэхуащ: я щIыху хэтыкIэкIэ, я Iуэху еплъыкIэхэмкIэ, кьыкьаха Iэщ1агъэм хуаIэ щытыкIэхэмкIэ...

Зэхьэзэхуэхэм кьищыкIэмыщIауэ, колледжым щеджэхэм я зэфIэкIкIэ кьыдэрагъэпэща концерт ятащ. ХьыбарегъащIэ технологиемрэ экономикэмрэ тетэщIа Iэщ1агъэ кьыхэзыха нэбжьыщIэхэм ягъэльэгъуа творческэ зэфIэкIыр пшыхьым кьрихьэлIа псоми гъащIэгъуэн ящьхьэуащ. КьахэжаIащ абы-хэм иджырей, игъащIэ лъандэрэ ди республикэм щыпсэу льэпкьхэм кьадекIуэкI кьафэхэр, уэрэдхэр гъуэгуанэ зэгъэзэщIахэр. ЗэщIыбэм щыIуащ езыхэм зэхалъхьэжа макьымэ дахэхэр.

Мы махуэм студент дэфтэрэхэр иратыжащ дауэдапщэхэр зращIэжа, япэ курсым кьыщIэтIысхьэ нэбжьыщIэхэм.

ШЭРЭДЖ Дисэ.

● Дзэлыкъуэ щыналъэ

Арэзы зэращIыным хущIокъу

Чыщдалъхъ лэжьыгъэ пыухыкIахэр кьыщрахьэлIащ, кьуажэдэсхэм я гъащIэмрэ жылагъуэм и тепльэмрэ егъэфIакIуэным тегущыIэуэ.

РАЙОНЫМ и гъэгугухуэ Iэнатlэмрэ щыпIэ администрацэмрэ зэхъуэту мывэкIщхъь зытелъ уэрам зыбжанэ зэрагъэпэщыжащ. Гъэзэгъажьыгъэхэм адэкIи кьыпащэну я мурадщ: иджыпстукIэ яГъэхьэзыр кьуажапщэм лъэмыжьащIэ тепльхьэным ехьэлIа проектыр.

Псы кьэхьэлIэщIэм ехьэлIа убзыхуныгъэхэри ягъэхьэзыращ. Абы кьыхэкI бжьамийуэ километр 3300-рэ яукъуэдийнущ, нобэ яIэ псы жапIэхэм хьэзыру пыдзэжьи фIэкIа хуэмейуэ.

Апхуэдэу кьулыкъущIапIэхэм я Iэгъэзблагъэр кьагъэзнэхуащ, уэрам нэхъыщхьэм иджыри уэздыгъэ 30 фIадзэнущ.

Чыщдалъхъ кьыщызэIуахащ бэнэным дихьэхъэм папщIэ спорт зал. Абы щIэтыну зыхьэ-зыхуэфIэхэмкIэ КъБР-м Спортымрэ туризмэмкIэ и министерствэр кьадэIэпыкьунущ.

ЖАНХЪУЭТ Зуэз.

Зыгъэсэныгъэхэр щекIуэкIа зэманым гъэнэгъу жылагъэхэм кьаГауэ Iэмэпсымэхэм, автоматхэм я уэ, «Медицинэ катастроф» Iэнатlэм и дзэпыкьуэгъу псынщIэ автомашинэхэм я ву макъхэр щыIуащ. Ауэ щыхъукIи, щIыпIэм щIыпсэухэр абы игъэпIейтеякьым, УФСИН-м и Iуэхущ1апIэм зыгъэсэныгъэхэр зэрыщекIуэкIынум мазэ и пэкIэ щыгъуазэ ящIати.

А псори зыгъэсэныгъэм и уб3ыхукIэ теплъэгъуэщ, ауэ ипэкIипIэкIэ ар зэи къэмыхъуну, нэгум щIэмыкIыну, сыт щIагъуи лъахэм, къэралым мамырыгъэр щытепщIауэ щыщIигъунщ.

Мэзкуу кьиКIа къэпщытакIуэ гупым я пашэ, къэрал кIуэцI къулыкъум и генерал-лейтенант Цатуров Владиславрэ зэрыжиIамкIэ, мыпхуэдэ зыгъэсэныгъэхэр иджы япэ ирагъэкIуэкIыу арац. Мурад, къалэн нэхъыщхьэхэм я гугъу щIидым, ауэ Iэнатlэхэмрэ абыхэм кьегъэщIылА къарухэмрэ террор шынагъуэм зэгъэуIуауэ пэщIэтыным хуэунэтIа бгъэдыхьэкIэ зэгъэпэщыным, уэрэдыным мыхьэнэшхуэ зэрилэр кьыхигъэщащ.

Урысей ФСИН-м и Iуэхущ1апIэу КъБР-м щыIэм и унафэщI къэрал кIуэцI къулыкъум и полковник **Федоров Василий** кьыхигъэщащ лэжьакIуэхэм я Iэщ1агъэ кьалэнхэр ягъэзащIыным хуэгъэхьэзырынымкIэ иджырей зыгъэсэныгъэхэр зэрыплъащIыр. КьыхэзгурIуэлъэгъуэм кIэ, абы и пэ кьихуэу КъБР-м щыIэ УФСИН-м зыхуигъэувыжа кьалэнэхэм тхьэмахуэ зыбжанэкIэ елэжьащ. Зыгъэсэныгъэхэр щекIуэкIым унафэщIхэм пщIэрыпIэ кьыщащIащхэрэ кьыхуагъэувыжэм рэ узэщIауэ, зэкъуэту зэрагъэзащIэным яужь итащ. Я лэжьакIуэхэм, зэхэгъэува гупым, оперативнэ штабым рэ зыдэлажьэ органхэм рэ кьагъэльэгъуа бгъэдыхьэкIэ лъагэм гулъытэ хуищIащ.

Федоров Василий зэщIыгъуу ирагъакIуэкIа Iуэхугъуэм хэта, абы кьрихьэлIа псоми сыщIэ яхуищIащ. Нэхъ кьыхэжаныкIэхэм щыкIыхь тхыльхэмрэ фIыщIэ тхыгъэхэмрэ хуагъэфащащ. КъБР-м щыIэ УФСИН-м и унафэщIым и кьуэдзэ Арзанунц Александрэ кьыхигъэбелджьылыкIащ: «Ди республикэм и щIыуэпсыр телъыджэщ, зи хуэдэ щыIэмрэ щIэныгъэ ящIи зэгъэзэхуауэ кьагъэсебэпыныр дэтхэнэми ди кьалэнщ. Побэ дэ тлъэгъуащ кьыщIэхъуэ щIэблэм экологие щIэныгъэ егъэгъуэтын и лъэныкъуэкIэ библиотекэхэм лъэкъыгъэшхуэ дыдэ зэрыхэфIагъэкIыр. Дяпэкли дэ абы гулыитэ ин хуэтщIынущ».

Iуэхум иЗ мыхьэнэ зыхуэдизыр кьалытыгри, семинарым кьыщащтащ республикэм и библиотекэхэм я лэжьыгъэр нэхьри егъэфIэкIуэным егъэщIылА чэнджэщхэр.

КъБР-м ЩIыуэпсым и хъугъуэфIыгъуэхэмрэ экологиемкIэ и министерствэм и пресс-Iуэхущ1апIэ.

● Бокс

Республикэм зыщеужь

1999-2000 гъэхэм къалъхуа ныбжьыщIэхэм боксымкIэ я зэхьэзэхуэ Псыгуэнсу къуажэм щыкIуэтащ.

Налшык къалэрэ Псыгуэнсурэ я командэ кьыхэхахэм хэтащ а спорт пIуэжьыгуэм зыхуэгъэсэн зэрыщIадзэрэ зэрыхьыхэрэ илъэс ирикъуэ боксер 20. НыбжьыщIэхэр утыку кьрашащ тренерхэу Къудей Таукьанрэ Соблир Азэмэтрэ. Зэхьэзэхуэм бжьигъэр 12:8-уэ псыгуэнсудзсхэр щытекIуащ.

НыбжьыщIэхэр зэхьэзэхуэхэм иджыри хуэмыхьэзырми, кьызэгъэпэщащкIуэхэм кьэкIуэным Къэбэрдей-Балъкъэрым и мызакъуэу, Урысейм и командэ кьыхэхам хэту кьэралым и щIыхьыр зэхьэзэхуэхэм щызэхьэхъумэфыну спортсмен ныбжьыщIэ куэдым гу лъатащ.

Кьыхэдгъэщынщи, иужьрей илъэсхэм хэпщIыкIыу Къэбэрдей-Балъкъэрым ныбжьыщIэ боксым зыщIиужьащ, ар урысей, дунейпсо утыкуэхэм ехьулIэныгъэхэр щызыIэрагъэхьэнымэ хуэзащIэ.

Иджы зэфIэкI зиIэ, ерыщу ипэкIэ кIуатэ боксерхэм дыщэм хуэкIуэнымкIэ я гъэзугъэнэм КъБР-м гъэмахуэ спорт пIуэжьыгуэхэм щыхуагъэхьэзыр центрым щыпащэну Iэмал яIэщ. Тренер щIалэщIэхэр ерыщу зэрылажьэм, Iэнатlэр зи нэIэм щIэтхэм я фIыгъэкIэ КъБР-м и районхэм зэхьэзэхуэ куэдхэр щрагъэкIуэкI.

ГЪЭУНЭ Светланэ.

● Лъакъуэрыгъажэ спорт

Шыхъуэ Борис и саугъэтхэр

Олимп чемпион Шыхъуэ Борис и саугъэтхэм щыщIэбэна 12-нэ зэхьэзэхуэ Щэджэм кьалэн щекIуэкIащ. Лъакъуэрыгъажэ зэпеуэм районым и ныбжьыщIэ 200-м щIигъу хэтащ.

Я ныбжь елъытауэ (1998 - 1999, 2000 - 2001) ахэр гупитIу гъэшауэ щытащ икIи километр 15 хъу Щэджэм-2 - Булунгу гъуэгум кьыщызэджащ.

Зэхьэзэхуэм и саугъэтхэм щIэбэныну кьызэхуэса спортсмен ныбжьыщIэхэр ягъэгушхуэну кьырихьэлIат хьэщIэ лъапIэхэр - олимп чемпион Шыхъуэ Борис, алыдж-урым бэнэкIэмкIэ СССР-м, Урысейм зыбжанэрэ я чемпион хъуа Лъаным Аслъан, КъБР-м и Парламентым и комитетым и унафэщI Ахъуэхъу Кьанщобий, КъБР-м Спортымрэ туризмэмкIэ и министерствэм и кьудамэм и унафэщI Анаев Аслъан, Щэджэм районым и щIыпIэ самоуправленэм и советым и тхьэмадэ Хъэдыжь Хьэсанш, куей администрацэм и Iэтащхьэм и кьуэдзэ Кулиевэ Джаннетэ сымэ, лъакьыгъэмрэ спортымрэ я ветеранэхэр.

- Иджы епщыкIуатIанэу велоспорт зэхьэзэхуэхэр сыщалъхуа си лъахэм зэрыщекIуэкIым папщIэ ину фIыщIэ фхузощI. Си гуапэщ икIи фIыщIэ фхузощI кхуэ щIауэ дызыпIепльа зэпеуэхэр зэтеубла зэрыхьуамкIэ. Сыхуеят абы адэкIи кьыпащэну икIи нобэрей зэхьэзэхуэм хэтхэм я сабийхэр лъакьуэрыгъажэ зэхьэзэхуэм кьрашIэлэн хуэдэу гъащIэ кIыхь яIэну, республикэм и спортсменхэм кьаузэрыхьэр наIэщ. Си фIэщ зэхуэдизыр абыхэм я ерыщагъымрэ я кьаурмрэ гугъуехь псори кьызэрызэрянэкIыну льагапIэхэм зэрыпэсынр, - жяриIащ Шыхъуэ Борсэ кьызэхуэсахэм.

Къапэщыт гъуэгуанэм ящIу техьа гупым я деж бжьыпэр щIубыдащ Щэджэм ЕтIуанэ къуажэм щыщ Борсэ Астемыр. Хъущтэ-Сырт кьуажэм кьыкIахэу Тохаев Магомед етIуанэ, Мокаев Омар ещанэ увыпIэхэр кьахьащ.

НэхьыщIэ гупым я зэпеуэм щытекIуащ Щоджэн Аслъан (Щэджэм къалэ), ЕтIуанэ увыпIэр кьинхащ Щэджэм ЕтIуанэ кьуажэм щыщ КIыщ Алим, абы и кьуажэгъу ТохъуИслъам ещанэщ.

Зэхьэзэхуэм кьыщыхэжаныкIахэм кубокхэр, медалхэр, щIыхь тхыльхэр иратащ. Япэ увыпIэр кьэзыхьахэм зэпеуэм и саугъэт нэхъыщхьэр - лъакьуэрыгъажэхэр - ятыжащ.

ЗэхущIэ гуапэм и фэеплъу олимп чемпион щIэныIуэ Шыхъуэ Борис кьамэ тыгъэ хуащIащ.

КIАРЭ Элинэ.

● Шахматхэр

Шутиныр токIуэ

Зи ныбжь хэкIуэтахэм я дунейпсо махуэм ирихьэлIэу Прохладнэ кьалэм ветеранхэм шахматхэмкIэ я зэпеуэ щекIуэкIащ. ЩIыпIэ администрацэм щэнхабзэмкIэ, щIалэгъуалэ политикэмрэ спортымкIэ и кьудамэм кьызэригъэпэща а зэхьэзэхуэм щIыху 16 хэтащ.

ШУТИН Владимир зэхьэзэхуэм ящ увыпIэр щиубыдащ. Фалькохэ Анатолийрэ Александррэ абы кьыкIэлъокIуэ. Бжьыпэр зыубдахэм щIыхь тхыльхэмрэ саугъэтхэмрэ иратащ.

Прохладнэ кьалэ округым и щIыпIэ администрацэм и пресс-Iуэхущ1апIэм и лэжьакIуэ Чернышёв Денис кьызэрыджИамкIэ, зэхьэзэхуэм хэта адрейхэри гулъытэншэу кьагъэнакьым. Абыхэм ветеранхэм я шахмат клубым кьащIагъэсэбэныну шахмат хьэпшыпхэр, фэеплъ саугъэтхэр тыгъэ хуащIащ.

УАРДЭ Жануэс.

● Автопробег

Олимпиадэр даIыгъ

Сочэ щекIуэкIыну щымахуэ Олимпиадэр даIыгъыгъ КъБР-м и Iуэхугъуэ центрым и жэрдэмкIэ жэпуэгъуэм и 11-м Къэбэрдей-Балъкъэрым автопробег щекIуэкIынущ.

IУЭХУГЪУЭМ хэтхэр Налшык - Къэщхьэтау - Нартхьалэ - Май - Налшык гъуэгуанэм ирикIуэнущ. ЩIалэгъуалэ центрым и лэжьакIуэхэр щыгъэзащIэну Iуэрыгъэ и отношениемкIэ щIэныгъэ и тхыдэм, «Олимпиадэ-2014» дамыгъэхэр кьызытеущ хьэпшыпхэр хуагъэшынущ.

Автопробегым хэтынущ КъБР-м и Жылагъуэ палатэм и деж щыIэ ЩIалэгъуалэ советыр.

НЫБЭЖЬ Танэ.

● УФСБ-м къет

Илъэсищ тралъхьэ

Коммерческэ банкым и Iуэхущ1апIэм и лэжьакIуэхэм ящыщ щIыхуэбзыр УФ-м и УК-м и 159-нэ статьим и 3-нэ, 327-нэ статьим и 2-нэ Iыхьэхэм кьыщыгъэлъэгъуэ щIэпхъаджагъэхэр зэрилэжьакIэ кьуанщэу Дзэлыкъуэ районым щыпсэуну.

СЛЕДСТВЭМ иубзыхуащ икIи судым кьыщигъэлъэгъуащ, уголовнэ Iуэхур зытеуухуа, банк операцIэ зэмылIэужьыгъэхэр егъэжьакIуэным фIыуэ хэзыщIыкI щIыхьэбзым, и фейдэ зыхэлъ хьэрмыгъэ мурадкIэ, гъэщIакIуэ гупым ягурыIуэри, США-м и банкхэм зи мыльку хэлъхэм я ахъшэр кьэдыгъуным хэтащ.

КъБР-м щыIэ УФСБ-м и лэжьакIуэхэм сэтей кьащIащ Iэщ1ащIэ щIыхьэбзым тхыль нэщIэкIэ банкым ахъшэ кьызэрыIихыр. ХабзэншагъэкIэ зыIэригъэхьа ахъшэм и нэхъыбэр абы еым кьыдэIэпыкъуахэм яритырт, кьидыгъуа мылькум проценту щIэхущагъэкIыну еым кьинтхьлъэгъуар зэрыхуейуэ кьинтхэбзыпырт.

США-м и кредит Iуэхущ1апIэхэм хуитхьахьыжну кьагъэува ахъшэр езыр зыщIлажьэ урысей банкым и хьэжькI я япшынырт. Апхуэдэ щIыкIэкIэ «зэрылэжьа» мазитIым кьриубыдэу гъэпIакIуэм абы мыльку хэщIыныгъэшхуэ иритащ.

Iуэхур зэхэзыгъэкIа хабзэхьэмэхэм яубзыхуащ щIыхьэбзыр зэрыхуащIэм щIыхьэт техIуэ тхылъхэр. Дзэлыкъуэ район судым банкым и лэжьакIуэм условнэу илъэсищ трилъхьащ.

Урысей ФСБ-м и управленэу КъБР-м щыIэм и пресс-Iуэхущ1апIэ.

Щ1ыуэпсыр яхъумэн папщIэ

Налшык щытепсэлъыхьащ щIыхуэхэм я экологие щрихьэбзэр зэфIэгъэувэныкIэ библиотекэхэм ягъэзащIэ кьалэнхэм.

КъБР-м ЩIыуэпсым и хьугъуэфIыгъуэхэмрэ экологиемкIэ и министерствэм и кьудамэм и унафэщIым и кьалэнхэр зыгъэзащIэ Хьэжы ФатIимэ кьызэхуэсахэр щыгъуазэ ящIащ республикэм и щIыуэпсым и щытыкIэмрэ мы зэманым экологием егъэщIылА Iуэхуэхэмрэ. Ар кьууэ тепсэлъыхьащ щIыхуэхэм экологие щIэныгъэр егъэгъуэтыным хуэунэтIауэ министерствэм зэфIигъэкIхэм. Абы псом ящу хуэгъэзащ 2013 - 2020 гъэхэм тещIыхьыгъэ зэхахьэхэм «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щIыуэпсыр хъумэн» кьэрал программэр. Абы республикэ, щIыпIэ бюджетхэм сом мелуан 16,73-рэ хухахащ.

Семинарым хэтхэр апхуэдэу щыгъуазэ ящIащ дыкьэзыухъурееихь щIыуэпсыр хъумэнымкIэ ильэс лъхьыгъэм хиубыдэу министерствэм иригъэкIуэкIа Iуэху зэмылIэужьыгъуэхэм.

Республикэ сабий экологие-биологие центрым и унафэщIым и кьудзэ Кольченко Алексей тепсэлъыхьащ кьыгащIэхьэу щIыуэпсыр хъумэнымкIэ ильэс лъхьыгъэм хиубыдэу министерствэм иригъэкIуэкIа Iуэху зэмылIэужьыгъуэхэм.

Республикэ сабий экологие-биологие центрым и унафэщIым и кьудзэ Кольченко Алексей тепсэлъыхьащ кьыгащIэхьэу щIыуэпсыр хъумэнымкIэ ильэс лъхьыгъэм хиубыдэу министерствэм иригъэкIуэкIа Iуэху зэмылIэужьыгъуэхэм.

Семинарым кьрикIуахэр щIэзэхьилъхьэжьм КъБР-м и Льэпкь библиотекэм и унафэщIым щIэныгъэмкIэ и кьудзэ Арзанунц Александрэ кьыхигъэбелджьылыкIащ: «Ди республикэм и щIыуэпсыр телъыджэщ, зи хуэдэ щыIэмрэ щIэныгъэ ящIи зэгъэзэхуауэ кьагъэсебэпыныр дэтхэнэми ди кьалэнщ. Побэ дэ тлъэгъуащ кьыщIэхъуэ щIэблэм экологие щIэныгъэ егъэгъуэтын и лъэныкъуэкIэ библиотекэхэм лъэкъыгъэшхуэ дыдэ зэрыхэфIагъэкIыр. Дяпэкли дэ абы гулъытэ ин хуэтщIынущ».

Iуэхум иЗ мыхьэнэ зыхуэдизыр кьалытыгри, семинарым кьыщащтащ республикэм и библиотекэхэм я лэжьыгъэр нэхьри егъэфIэкIуэным егъэщIылА чэнджэщхэр.

КъБР-м ЩIыуэпсым и хъугъуэфIыгъуэхэмрэ экологиемкIэ и министерствэм и пресс-Iуэхущ1апIэ.

● Дзэлыкъуэ

Ильэсищ трилъхьэ

Коммерческэ банкым и Iуэхущ1апIэм и лэжьакIуэхэм ящыщ щIыхуэбзыр УФ-м и УК-м и 159-нэ статьим и 3-нэ, 327-нэ статьим и 2-нэ Iыхьэхэм кьыщыгъэлъэгъуэ щIэпхъаджагъэхэр зэрилэжьакIэ кьуанщэу Дзэлыкъуэ районым щыпсэуну.

СЛЕДСТВЭМ иубзыхуащ икIи судым кьыщигъэлъэгъуащ, уголовнэ Iуэхур зытеуухуа, банк операцIэ зэмылIэужьыгъэхэр егъэжьакIуэным фIыуэ хэзыщIыкI щIыхьэбзым, и фейдэ зыхэлъ хьэрмыгъэ мурадкIэ, гъэщIакIуэ гупым ягурыIуэри, США-м и банкхэм зи мыльку хэлъхэм я ахъшэр кьэдыгъуным хэтащ.

КъБР-м щыIэ УФСБ-м и лэжьакIуэхэм сэтей кьащIащ Iэщ1ащIэ щIыхьэбзым тхыль нэщIэкIэ банкым ахъшэ кьызэрыIихыр. ХабзэншагъэкIэ зыIэригъэхьа ахъшэм и нэхъыбэр абы еым кьыдэIэпыкъуахэм яритырт, кьидыгъуа мылькум проценту щIэхущагъэкIыну еым кьинтхьлъэгъуар зэрыхуейуэ кьинтхэбзыпырт.

США-м и кредит Iуэхущ1апIэхэм хуитхьахьыжну кьагъэува ахъшэр езыр зыщIлажьэ урысей банкым и хьэжькI я япшынырт. Апхуэдэ щIыкIэкIэ «зэрылэжьа» мазитIым кьриубыдэу гъэпIакIуэм абы мыльку хэщIыныгъэшхуэ иритащ.

Iуэхур зэхэзыгъэкIа хабзэхьэмэхэм яубзыхуащ щIыхьэбзыр зэрыхуащIэм щIыхьэт техIуэ тхылъхэр. Дзэлыкъуэ район судым банкым и лэжьакIуэм условнэу ильэсищ трилъхьащ.

Урысей ФСБ-м и управленэу КъБР-м щыIэм и пресс-Iуэхущ1апIэ.

● Футбол

Пашэхэр медалхэм пэгъунэгъу мэхъу

Къэбэрдей-Балъкъэрым футболымкIэ и ныбжьрей чемпионатыр нухыным джэгугъуитх ящIэнэжауэ ятащ. Абы щыгъуэми зэхьэзэхуэм щытекIуэнур хэтми иджыри наIуэкIым. Дыщэ медалхэм ерыщу хущIокъу Бабугент и «ЛогоВАЗ»-р. Ар зэрызыIэщIымыгъэкIыным и кьару псорн «Бахьсэным» трегъэкIуадэ. Зэныкьуэкьуэхэм кьахьихьэрыпкIэ хьунущ абыхэм очкоитху-хыкIэ кьакIэрыхуу «Кэнжэрэ».

ИУЖЬУ екIуэкIа 27-нэ, 28-нэ джэгугъуэхэм пашэхэм зи чэзу текIуэныгъэхэр щызыIэрагъэхьащ. Иджы абыхэм зыри кьалъэшIыхьэжьфынукъым. АдэкIэ хэт сыт хуэдэ медалхэр нэхъ хуэфащэми зэхагъэкIын хуейуэ ящ.

Гъуащхьауэхэм я зэпеуэри гуащIэщ. Нэгъабэ пасэу «Къэхьуным» и пашэ ШащIэр псоми зэрефIэкIынур наIуэ хъуамэ, мы гъэм апхуэдэ щыIэжкъым. Зэхьэзэхуэм зэрыщIидзэрэ бжьыпэр зыIыгъ «Къэбэрдей»-м и гъуащхьауэ Жабэтэкьрэ яутIыпщкьым «ЛогоВАЗ»-м щыщ Мокаевымрэ «Бахьсэным» щыджэгу Кьалмыкъымрэ.

А псоми кьагъэльагъуэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и мыгъэрей чемпионатыр сыт и лъэныкьуэкIи узыIэпызышэу зэрыщытыр. Ар, дауи, тощжэгум дихьэхъэм хуэбжьу ягу ирохь.

Щыгъуазэ фыхуэтщIынщ Къэбэрдей-Балъкъэрым футболымкIэ и гуп нэхъыщхьэм иужьу щекIуэкIа зэIущIэхэм кьариикI

Зыхуэбгъадэ хъун щымыІэ адыгэ пщащэхэр

Кукуэнэ Бэллэ

Цышэ Заретэ

Хьымыщ Дианэ

Гъащтэ Данэ

● Мейкъуапэ щекІуэкІащ зэпеуэ телъыджэ

Адыгэ Республикэр кьызэрыуэгъэпэщІэ нльэс 22-рэ щрикьу махуэхэм иращІэжІа гуфІэгъуэ дауэдапщэхэм яхэту, адыгэ пщащэм я нэхь дахэр, губзыгъэр, Іэпэ-Іэсэр, хабзэхьэр щагъэнэІуа «Адыгэ пщащэ» фестиваль-зэпеуэр дахэу ирагъэкІуэжакІэ. Къэрал зэмылІэужьыгъуэхэм, Москва кьалэ, Краснодар крайм, Къэбэрдей-Балькъэрым, Къэрэшей-Шэрджэсым щыщ хьыдэбз Іэ щыкІаІэфІэ 21-рэ щызэхуэсат Мейкъуапэ. Ахэр кьыздикІа хэгъуэгум щекІуэжІа зэхьэзэхуэхэм пашэ щыхьуаэхэр, бзэр зыІурыІ, хабзэ зэрахьэу адыгэ унагъуэ кьащІихьуа хьыджэбз Іэдэбгъэт.

ЖыІпІэнуракъэ, дуней псом щикъухьа адыгэ лъэпкъым я пщащэ нэхьыфІу, нэхь дахэу кьалытэу, апхуэдэ цІэ льапІэр зыфІащыну хьыджэбзхэм хуагъэува кьалэнхэри мащІэтэкъым.

ХЬЫДЖЭБЗХЭМ я утыку итыкІэм, яІурылъ адыгэбзэм, гъащІэм зэрыхуэІущым, псэукІэм зэрыхуэхьэзырым кІэлъыплъащ тхьадэ щІэныгъэхэм я кандидат, АКЪУ-м и доцент, АР-м щІэныгъэхэмкІэ щыхъ зиІэ и лэжьакІуэ **Унэрокъуэ Мирэ** *(къэпщтакІуэхэм я унафэщІ)*, Къэбэрдей Адыгэ Хасэм и тхъэмадэ, «Адыгэ псалъэ» газетым и редактор нэхъыщхьэ, Урысей Федерацэм щнэкабзэмкІэ щыхъ зиІэ и лэжьакІуэ **Хьэфыщ Мухьэмэд**, АР-м щнэкабзэмкІэ щыхъ зиІэ и лэжьакІуэ, конструктор-модельер цІэрыІуэ **СтІащ Юрэ**, УФ-м и Сурэтыщхэм я союзым хэт, КЪБР-м и цыхубэ Іэщагъэлъ **Мэстафэ Вячеслав**, «Адыгейм и тхэлъхьуэ», «Мейкъуапэ и мисс» зэпеуэхэм я кьыхэзэпэщакІуэ **Щхьэщокьуэ Баязит**, нэгъуэщІхэри.

Зэпеуэм и кьэпщытакІуэ гупым и унафэщым и кьуэдзэуэ щыта **ХьэфІыщІэ Мухьэмэд** дельэІуащ зэпеуэр зэрекІуэкІам, абы и кьалэн нэхъыщхьэу щытам, иджырей пщащэхэм я акьылым и жанагьыр, ябгъэдэлъ лъэпкъ зыхэщІыкІыр, бзэр зэращІэр кьыхэрэщыкІыхьуахэмкІэ кьыддэгугъэшну.

- Псом япэ кьыхэзгъэщыну сызыхуейр, мыр тхьэІухудхэм я зэпеуэу зэрыщыкьматащ, нэгъуэщІу жыпІэмэ, хьыджэбзхэм я дахагърахьым кьалытар, атІэ абы кьыдэкІуэу, я губзыгъагъми, я зэфІэкІми, я хабзэ зехьэкІми, я анэдэлъхубзэр зэрагъэбзэрабзэми, пщэфІным зэрыкуэІэзэми, нэгъуэщІ куэдми кІэлъыплъащ кьэпщытакІуэхэр.

Зэпеуэм и кьалэн нэхъыщхьэу щытар адыгэхэм я лъэпкъ щэнхабзэр кьэгъэщІэрэщІэжьынырц, абы зегъэужьынырц; щІалэгъуалэр хабзэм хуэущиныирц, бзыльхугъэм и дахагъым абы хэлъын хуей гуэкІуагъыр, Іушагъыр, фІэрафІагъэр кьыгуэхыпІэ имыІэу зэрепхар кьыдэкІуэтей щэблэм захегъэщІэныирц; адыгэ пщащэхэм ябгъэдэлъ зэчийр кьэхутауэ абы адэкІэ зегъэужьыныжмкІэ дэІэпыкъуныирц.

Псом нэхърэ нэхъыщхьэ я псори пщащэхэм я лъэпкъыбзэмкІэ утыку кьыІэзырахьэрт, я лъэпкъ фащэр зэращыгъырт.

- Хамэ кьэралхэми, зэкъуэш республикищми, Урысейм и нэгъуэщІ хэгъуэгуэхэми кьыкІа хьыджэбзхэм я зэфІэкІыр, утыку итыкІэр дауэ кьыщыхьуа?

- Хьыджэбзхэр псори адыгэ унагъуэ щапІа, анэдэлъхубзэр фІыуэ зыІурыІ, адыгэ теплъэ зиІэ защІэхэт. Зэпеуэм и пэщІэдзэм Адыгэ Республикэм и махуэ льапІэмкІэ екъуэхьун хуейти, щхьэж зэрыпсалъэ диалектымкІэ хьуэхьу дахэхэр ягъэІуащ, езыхэр зыщыщ лъэпкъым, унагъуэм, я щхьэм теухуауэ кьыхэхуэсахэм зэрадзгъуэщэн хуейри гъэщІэгъуэну екІуэкІащ, сыту жыпІэмэ, хьыджэбзыр дзэзыльэх Іуэхур, е бгъэдэлъ зэчийр игъэльэгъуэн хуейт, итІанэ зыдэгушІэ хуэдэ щІалэр кьакІуэу, абы хьуэрыбзэ дахэкІэ епсэльэн хуейт. Бзыльхугъэр пщэфІапІэм зэрыщытетым, абы унагъуэр зэригъашхэм и щыхьэту «Адыгэ щхьныгъуэхэр» Іыхьэм пщащэхэм щхьныгъуэ зырызым и пщэфІыкІэр, ар узынщагъэм и дежкІэ зэрысэбэпыр кьыхэщу кьэпсэльащ. АдэкІэ «ЛъэпкыМ и псэр кьафэрщІ» жьхуиІэ Іыхьэм дэтхэнэри адыгэ фащэ щыгъыу щІалэхэм кьыдэфащ, я зыбгъыкІэмэ утыку итыкІэмкІэ кьэфакІуэ дыдэу фІэкІа умыщІэу. Адыгэ хьыджэбзым пщыхьэщхьэ зэхьухьэхэм щыгъ фэиІыхьэгъуэр утыку кьыщрахьа иужьрей Іыхьэм щытлъэгъуащ абыхэм я зыІыгъыкІэри, Іэпкльпкъ зэкІэм зэрэІэри, щІыкІафІэу зэрызекІуэри.

- А псоми нэхьыфІыр нэхь дахэр, нэхь губзыгъэр кьыхэпхыныр кьэпщытакІуэхэм я дежкІэ тыншу зэрыщымытар, дауи, гурыІуэгъуэщ.

- Пэж дыдэщ. Сыт щхьэкІэ жыпІэмэ, я дахагъкІи, я ІэдэбгъкІи, гъэсэныгъэкІи, жьакІуагъкІи дагъуэншэу кьыхаха гупт. Ауэ зэпеуэ щыхьукІэ увыпІэхэр гуэшын хуейтэкъэ? КьэпщытакІуэ псори дыдэжьэнджэщыжа нэужь, япэ увыпІэр льыдгъэсащ МКъУ-р кьэуухха, абы и аспирантурэм щІэс, рекламэ фирмэм бухгалтер нэхъыщхьэу щылажьэ **Кукуэнэ Бэллэ**. Абы и адэ Кукуэнэ Мурат УФ-м и Цыхубэ артистщ, Адыгэ кьэрал драмэ театрым и художественнэ унафэщІ, и анэ Хьуиэгу Саидэ адыгэ тхакІуэщ. Бэллэ хуагъэфэщащ Бутых Асият и Іэдакьэ кьыщІэкІа таж дахэр, ар мелуанитху зи уасэ, адыгэ тхыпхьэхэмкІэ гъэщІэрэщІа, мывэ льапІэхэр зэрыс пыІэ екІуэ. «Адыгэ пщащэ-2013» хьуа хьыджэбзым хуагъэфэща а тажьир иджы ильэситкІэ Адыгэ Іыхьэ льапІэ музейм щахьумэнущ, кьыкІэ лъыкІуэ зэхьэзэхэрэм щытекІуэм Бэллэ иритыжьынущ.

Абы кьыкІэлыкІуэу кьэпщытакІуэхэм ягу дыхьар «Адыгэ псалъэ» газетым и корреспондент, тхакІуэ ныбжьыщІэ, аспирантхэ **Щомахуэ Залинэщ**, Ар Къэбэрдей Адыгэ Хасэм къыбгъэдэкІыу зэпеуэм хэта пщащэращ. Дыдейщ псоми ефІэкІыу зыкьигъэльэгъуащ, щІалэм и дэгушІэкІэри, хабзэм, ІуэрыІуатэм, тхыдэм зэрыхищІыкІри дахэу зэкІэлъигъэкІуащ. Шхыныгъуэхэм я деж щынэсым, щхьэ щІэпльэныкъуэрат зи гупъу ищІари, абыи ижь-ижьыж льындэрэ хуащІ пщІэмрэ адыгэ Іэнэм щыкІэльыэрахьэ хабзэмрэ жиІэжащ. Езы Щомахуэр «Шыхулъагъуэ» литературэм хасэм хэтщ, повесть, рассказ, новеллэ етх. Зэпеуэм езым и Іэдакьэ кьыщІэкІа. «ІэпкльпэкьыкІэрэ зэрыхьэрахьэ хабзэмрэ ящІэжащ. Езы Щомахуэр «Шыхулъагъуэ» литературэм хасэм хэтщ, повесть, рассказ, новеллэ етх. Зэпеуэм езым и Іэдакьэ кьыщІэкІа. «ІэпкльпэкьыкІэрэ зэрыхьэрахьэ хабзэмрэ и губзыгъагъымрэ зэрыдикьэхар.

Щомахуэм кьыкІэльыкІуэу увыпІэхэр пщащэхэм мыпхуэдэу ялысащ: етІуанэ вице-мисс хъуащ **Дзбагъуэ Майе** (КъШР), ещанэр **Цышэ Заретэ** (АР), еплІанэр **СтІащ Салиц** (Сирие), етхуанэр **Хьымыщ Дианэщ** (АР), еханэр **Гъащтэ Данэщ** (АР). Мы хьыджэбзхэмэ Еуэрыкъ Асият и Іэдакьэ кьыщІэкІа диадемэхэр тыгъэ хуащІащ, ахьшэ саугъэтхэр и гъусэу.

Кьыхэзгъэщыпхьэщ КъБР-м Лъэпкъ щэнхабзэмкІэ и центрым кьыбгъэдэкІыу ди республикэм щыщ **КъуэщІысокьуэ Джульеттэрэ Кул Марьянэрэ** дахэу утыку зэритар, зэфІэкІ хьарзынэхэр кьыІэзырагъэльэгъуар. Джульеттэ «Пщащэ къэфакІуэ» цІэр кьыфІащащ, Марьянэ «Пщащэ нэфІэчэфІэ» хьуащ.

ДИ ЛЪЭКЬЭГЪУ Щомахуэ Залинэ и зэфІэкІым щэч кьытедмыкьэу едгъэжьат. Нэм кьыІуидзэ и дахагъратэкъым зытетщыхьар, атІэ кьыІэзрытхьхьэрэ дэтлъэгъуа адыгагъэм, Іушагъэм, Іэдэбгъым жьжьэ зэрынихьхьэсынур тщІэрт. Залинэ хэль фІагъ псорэ кьыщежьэр щагІа унагъуэрэщ, адэ-анэфІ ягъэсащ, и гукъыдэжьыр кьыдэзыІыгъ, щапхъэу зыдэпльей шыпхъу гъуэзэждэхэр иІэщ. Адыгэ пщащэ нэхьыфІу кьалытауэ кьэкІуэжащ, ар ди дежкІи лъэпкъым дежкІи гуапэщ. Бзыльхугъэрахьэ щІыхь кьэзыгъэщІыр, унагъуэр зэтезыІыгъэр?!... Езым и ехьулІэныгъэхэмрэ и зэфІэкІхэмрэ щхьэтечауэ тепсэльыхьым фІэфІкъым, ауэ зэпеуэр кьыІэзырыщыхьуам, и хьэрхуэрэгъуэм зэрахэтам теухуа гупсысэ кІэщІкІэ кьыддэгугъэщащ.

- Адыгэ Республикэм щекІуэкІа зэІуцІэр кьызыхуэтыншэу кьыІэзгъэпэща хьуат. «Іуэху пщІыр Іуэху мэхъу» жеІэ адыгэм. «Адыгэ пщащэ» зэпеуэр Іуэху дахэ хьуат. Адыгэ бзыльхугъэм и дахагъым, щыпкъагъым, акъылым и закъуэтэкъым мыбы утыку кьыщрахьэр, зэрыщыту хуэгъэпсат сыт зэманр дунейм щыпэрыт адыгэ хабзэр, лъэпкъыбзэр хьумэным, егъэфІэкІуэным, - жеІэ Залинэ.

Унагъуэм и псэр бзыльхугъэрэ, ар анэшхуэщ, анэщ, пхъущ, шыпхъущ, ахэращ унагъуэм и жьэгур зыхъужьэр, быным я гъэсэныгъэр зи Іэмыщ1э ильыр. А псори кууэ кьагурыІуэри, зэпеуэм и кьызэгъэпэщакІуэжм дунейм и кьуэръжапІэ зэхуэмыдэжьм кьраща хур пщащэ дахэхэр ирфІ губзыгъэхэр зэхуэщхэащ.

Си щхьэкІэ зэпеуэр зэрекІуэкІынум и хьыбар щызэхэсам хуабжьу сыщыгуфІыкІащ, псы хуэлам и дежкІэ псы Іубгъуэ щІыІэм хуэдэт ар.

Зэпеуэм щызэныкъуэкъуэ пщащэ 21-м я закъуэкъым мыбы хэтар, атІэ абы еплъа, зэрыдунейуэ щикьухьа адыгэхэр зэкъуэзыгъэува, зы зыщІа Іуэхугъуэщ мыр. Лъэпкъым и пщІэр, бзэм и мыхьэнэр мы зэпеуэмкІэ яІэтащ. Абы и дежэрпэджжыр кьыщыІуиур дяпэкІэщ. КьыкІэлыкІуэу илъэситІ кьэс ирагъэкІуэкІыну я мурад зэхьэзэхуэм хэтын гуращэ зиІэ пщащэ цыкІуэхэм я бзэр нэхъыфІу зэрызэрагъэщІэн, хабзэм нэІуасэ зэрызыхуащыным яужь итынущ.

ЖыпІэнэуракъэ, абы хэтэ нэрыбгъэ цыкІухэм кьахэпхынур умыщІэу тхъэІухудт, кьищынэмыщІауэ, хамэ кьэрал кьикІа нэгъунэ я анэдэлъхубзэр щэрыуэу зэрагъэбзэрабзэр уи гуапэ мыкъуу кьанэртэжьым.

Утыкушхуэр жсуэлльныгъэшхуэщ. Кьэбэрдейр, кьыззэрыдэжьэр, кьыззэрытщыгугъыр сщІэрти, арат нэхьыбэу сыщІэгуэвэр. ФІыщІэшхуэ яхуэсщІыну сыхуейт шэч льэпкъ кьытрамыхьэу, счы льэбакьуэ зы дакьикьи сыхущІрамыгъэгъуэжу кьыкъсхуэрта, си щыбгъэ кьыдэтэ псоми. Апхуэдэу фІыщІэ хэха яхуэсщІыну сыхуейт зэпеуэм сыхагъэхьэну зи дзыхь кьызззыгъэза Къэбэрдей Адыгэ Хасэм, зэхьэзэхуэм зыщыкъуэгъэлъхьэырым сэбэп кьысхуэхьуа «Кабардинка» кьэрал академическэ кьэфакІуэ Гупым, «Адыгэ унэм» и унафэщІ ІутІыж Мэжид, нэгъуэщІхэми.

Зэхьэзэхуэм хэтахэми дяпэкІэ хэтыну зи мурадхэми зэпеуэ защІэу зэхэт гъащІэм увыпІэ нэхъыщхьэр щалэрыльхьэу, сыт хуэдэ утыкуми льапІэкІэ ильэрэ нитэкІэ кьикІыжу, я щыбгъэ кьыдэтхэмрэ я нэхъыжьхэмрэ кьахуэзарэзыуэ псэуну сахуохьуахьуэ.

Зытхыжар НЭЩІЭПЫДЖЭ Замирэщ.

Щомахуэ Залинэ

Мырзэкьуэ Жэнэт

Кьуэщысокьуэ Джульеттэ

Кул Марьянэ

Шэрджэс пщащэм

БАЛЬМОНТ Константин

Уезгъэщхьынут дзэл жыг гуакІуэу Іуфэм Іуту зыкьизыхьым,
Зи кьудамэхэр гъэщхьауэ псым и макьыр зэхэзыхьым.

Уезгъэщхьынут щиху жыгыщІэу хьугъэпс
лъэщыр зи пкъым щІэтІым,
Щхьэкіэр ещІэу, нэр зэрихьэу, уэгум хуеІэу зызыІэтым.

Уезгъэщхьынут, уи зекІуэкІэр
сэ щысльаГьукІэ, сфІэфІу, пщащэ,
Зи бгы псыгъуэр зезыГьакІуэ уардэу лилие дахащэм.

Уезгъэщхьынут уэ индусхэм я кьэфакІуэ Іэзэ дыдэм,
Кьафэу щІидзэмэ, гурыщІэр вагъуэ пщагъэкІэ зыльытэм.

Уезгъэщхьынут... Сыт уезгъэщхькІэ,
нэрыльагъур сэ жызмыІэу:
Цыхубзым уэрщ яхэтыр зыхуэбгъадэ хьун щымыІэу.

Адыгэбзэкіэ зэзэгъэзэдІар
КЪАГЪЫРМЭС Борисщ.

Текіуахэр: Щомахуэ Залинэ, Кукуэнэ Бэллэ, Дзбагъуэ Майе.

Бешкукъуэ Разиет

Редактор нэхъыщхьэ
ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

Жылаэс Заурбэч (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), **ЖьэкІэмыхьу Маринэ** (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), **Ширдий Маринэ** (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), **Гъурыжь Мадинэ** (жэуап зыхь секретарь), **Истэпан Залинэ, Къардэн Маритэ, НэщІэпыджэ Замирэ, Хьэжыкъарэ Алик, ЩхьэщэмыщІ Изэ.**

КьыдзэгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр

«Адыгэ псалъэ» газетыр КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ кьыдагъкІэ.

● ● ●